

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร
(ไทย - ญี่ปุ่น)

ปริญญานิพนธ์
ของ
อภิวัฒน์ วีระเดโช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
เมษายน 2552

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร
(ไทย - ญี่ปุ่น)

ปริญญานิพนธ์
ของ
อภิวัฒน์ วีระเดโช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

เมษายน 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร
(ไทย - ญี่ปุ่น)

บทคัดย่อ
ของ
อภิวัฒน์ วีระเดโช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
เมษายน 2552

อภิวัฒน์ วีระเดช. (2552). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น). ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์.

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย - ญี่ปุ่น) ตามตัวแปร เพศ อาชีพ และกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 553 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าที (t-test) และ

ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย - ญี่ปุ่น) โดยรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกัน
4. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน

SATISFACTION OF THE CUSTOMER TOWARDS TO RECREATIONAL ACTIVITIES
SERVICES IN BANGKOK YOUTH CENTER (THAI - JAPAN)

AN ABSTRACT
BY
APIWAN WEERADECHO

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University

April 2009

Apiwan Weeradecho. (2009). *Satisfaction of the customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan)*. Master thesis, M.S. (Recreation Management). Bangkok: Graduate school, Srinakharinwirot university. Advisor committee: Assoc, Prof. Tawate Piriapoen, Asst. Prof. Chairoje Saiphant.

The purpose of this research were to study and compare the satisfaction of the customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan) in accordance with the following demographic variables: gender, occupation and activity. The sample group of this study was 553 participants partaking in recreation activity services in the Bangkok youth center (Thai-Japan). This research instrument for data collection was a questionnaire on the satisfaction of the customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan). The data were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance.

The results research were as follows:

1. Satisfaction of the customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan) were in high level.
2. The customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan) having different gender had satisfaction of the customer towards to recreational activities services were significantly no different.
3. The customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan) having different occupations had satisfaction of the customer towards to recreational activities services were significantly different at .05.
4. The customer towards to recreational activities services in Bangkok youth center (Thai-Japan) having different activities service had satisfaction of the customer towards to recreational activities services were significantly no different.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร
(ไทย - ญี่ปุ่น)
ของ
อภิวัฒน์ วีระเดโช

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่.....เดือน พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวลี พึ่งโพธิ์ทอง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารมณีน นาваกาญจน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตา กรุณา และความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี พิงโพธิ์ทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.อารมณีน นาวกาญจน์ ซึ่งเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปริญญานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี อันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้, รองศาสตราจารย์อัฉรา สุขารมณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาสณา จุลรัตน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมควร โพธิ์ทอง และคุณณรงค์ สุขประกอบ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และกรุณาตรวจแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูง ที่ช่วยอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณผู้ให้บริการกิจกรรม นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ พลตรีอัศวิน วีระเดโช และอาจารย์ฉวีวรรณ วีระเดโช บิดามารดาและครอบครัว ที่คอยให้การสนับสนุน คอยเป็นกำลังใจและห่วงใยผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน เพื่อนนิตติ ผู้มีพระคุณทุกท่าน และนางสาวสิรินทรา จุลรักษา ที่มีส่วนช่วยในการจัดทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี หากผลงานวิจัยนี้มีสิ่งดีงาม เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งดีงาม แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

อภิวัฒน์ วีระเดโช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	8
ความหมายความพึงพอใจ	8
ความสำคัญของความพึงพอใจ	8
ขอบข่ายความพึงพอใจ	10
ลักษณะของความพึงพอใจ	10
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีส่วนร่วมในนันทนาการ	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการ	13
ความหมายของนันทนาการ	13
ลักษณะพื้นฐานของนันทนาการ	15
เป้าหมายของนันทนาการ	15
ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีส่วนร่วมในนันทนาการ	17
ความสำคัญของนันทนาการ	18
ประโยชน์และคุณค่าของการจัดกิจกรรมนันทนาการ	19
ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ	21
ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ	21
หลักการจัดกิจกรรมนันทนาการ	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	33
ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร	33
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และดำเนินงานของศูนย์เยาวชน	33
ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	35
กิจกรรมนันทนาการในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	38
อาคารและสถานที่	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
งานวิจัยในต่างประเทศ	39
งานวิจัยในประเทศ	41
วิธีดำเนินการวิจัย	46
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
บทย่อ	83
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	85
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก	98
ภาคผนวก ข	103
ประวัติย่อผู้วิจัย	105

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อศูนย์เยาวชนในสังกัดสำนักงานเขต สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร	34
2 จำนวนสมาชิกผู้มาใช้บริการซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม ประเภทของกิจกรรม	47
3 แสดงข้อมูลส่วนตัวของ ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพ และ กิจกรรม	54
4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	56
5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดและการดำเนินการ	57
6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	58
7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยรวมทุกด้าน	59
8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรเพศ	60
9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดและการดำเนินการ จำแนกตามตัวแปรเพศ	62
10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ตัวแปรเพศ	64
11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรอาชีพ	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดและการดำเนินการ จำแนกตามตัวแปรอาชีพ	68
13	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ตัวแปรอาชีพ	70
14	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปร กิจกรรม	72
15	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้าน การจัดและการดำเนินการ จำแนกตามตัวแปรกิจกรรม	74
16	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)ด้าน สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ตัวแปรกิจกรรม	76
17	ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปรเพศ	78
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปร อาชีพ	79
19	ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ของคะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปรอาชีพ	80
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปร กิจกรรม	81

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิด	5
2 โครงสร้างศูนย์เยาวชนในสังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว	35
3 โครงสร้างศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมการบริการที่มุ่งประสงค์ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคมได้ซึ่ง เป็นการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทุกคนโดยธรรมชาติ เพื่อนำมาเป็นสื่อหรือเครื่องมือสำหรับขจัดความเครียดทั้งจิตใจและร่างกาย เพื่อดำรงชีวิตต่อไปอย่างมีความสุข ดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 31) กล่าวว่า นันทนาการไม่ว่าจะเป็นกีฬาประเภทใดล้วนแล้วแต่มีเป้าหมายเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคมทั้งสิ้น กล่าวคือ สามารถพัฒนาอารมณ์สุข เสริมสร้างและเพิ่มพูนประสบการณ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการแสดงออกแห่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำโชค เผือกสุวรรณ์(2538: 8-9) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือของศาสตร์แห่งวิชาการนันทนาการ ที่ทำให้ผู้ใช้ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งส่วนตนและสังคม มุ่งเน้นพัฒนาอารมณ์สุขเป็นพิเศษ อันเป็นความต้องการของมนุษย์ขั้นพื้นฐานที่ขาดไม่ได้และเป็นกิจกรรมการบริการ ที่ผู้รับบริการพร้อมจะรับอยู่ตลอดเวลา

กิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหว มีทั้งได้ออกกำลังกายอย่างหนักและออกกำลังกายเบาๆ แต่จะไม่หนักเหมือนการออกกำลังกายเพื่อการเล่นกีฬา ซึ่งมุ่งเน้นการแข่งขันอย่างจริงจัง แต่จะเป็นกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อพัฒนาอารมณ์สุขเป็นสำคัญ จึงเน้นกิจกรรมกีฬาเพื่อนันทนาการ เล่นกีฬาเพื่อพบปะสังสรรค์ออกกำลังกายเบาๆ ด้วยการวิ่ง การเล่นเกมต่างๆ เป็นต้น จึงเน้นสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมและสามารถใช้ร่วมกิจกรรมได้ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย (จรรยาพร ธรณินทร์. 2533: 41)

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันประเทศไทยเริ่มที่จะให้ความสำคัญกับนันทนาการ เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้บุคคลมีเวลาว่างให้กับตัวเองน้อยลง และบางคนอาจใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่ถูกต้อง เช่น การเสพยา การมั่วสุม การพนัน รวมไปถึงปัญหาทางด้านสุขภาพและปัญหาทางเพศ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรภายในประเทศ ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมนันทนาการมากขึ้น เพราะสังคมในประเทศนั้นจะมีความเจริญก้าวหน้ามั่นคงและเป็นไปในรูปแบบใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลก่อนสิ่งอื่นใด กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุด คือกิจกรรมนันทนาการ ซึ่ง เอนก หงษ์ทองคำ(2542: 18) ได้จำแนกขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 11 ประเภท ซึ่งประกอบไปด้วย ศิลปะและหัตถกรรม การเต้นรำ การละคร เกมและกีฬา งานอดิเรก การดนตรีและเพลง นันทนาการกลางแจ้ง การอ่านการเขียนและการพูด นันทนาการทางสังคม กิจกรรมพิเศษและงานบริการอาสาสมัคร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีขอบข่ายกว้างขวางมากยากที่จะจำแนกแน่ชัดลงไป เพราะกิจกรรมใดๆ ที่บุคคลได้เลือกเฟ้นแล้วนั้น ย่อมเป็นความพึงพอใจของบุคคลนั้นๆ ที่จะเลือกกระทำกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งแต่ละบุคคลจะเลือก

กิจกรรมที่ไม่เหมือนกัน กิจกรรมเดียวกันอาจเป็นกิจกรรมนันทนาการสำหรับบุคคลหนึ่ง แต่อาจจะไม่เป็นกิจกรรมนันทนาการสำหรับอีกบุคคลหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความชอบ และความพึงพอใจของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ คณิต เขียววิชัย (2534: 22) กล่าวว่า สถานที่ อุปกรณ์ โปรแกรม ผู้นำ เครื่องอำนวยความสะดวก และขนบธรรมเนียมประเพณี มีความสำคัญในกิจกรรมนันทนาการเป็นอย่างมาก ดังนั้นสถานที่จึงมีความสำคัญในกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นนั้น เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่เป็นแรงจูงใจ ให้ตัดสินใจว่ากิจกรรมใดควรเลือก เพื่อความสุข ความพึงพอใจ อันก่อให้เกิดสุขภาพพลานามัยที่ดี ดังที่ จรินทร์ ธานีรัตน์ (2519: 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า องค์การ หมายถึง องค์การ สมาคม สโมสร หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดและดำเนินการทางนันทนาการสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการให้บริการด้านความต้องการของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการในองค์การทางนันทนาการของรัฐบาล มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในการจัดหากิจกรรมนันทนาการให้แก่ประชาชน โดยได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล ท้องถิ่น เทศบาลจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานของรัฐบาลต่างๆ ซึ่งต้องจัดหาสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก กิจกรรมและผู้นำไว้คอยบริการแก่ผู้ที่มาขอใช้บริการ หนึ่งในองค์การนันทนาการของภาครัฐนั้น ได้แก่ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เป็นต้น

ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เป็นศูนย์รวมกิจกรรมนันทนาการอีกแห่งหนึ่งที่มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก ซึ่งกิจกรรมนันทนาการต่างๆ มากมาย เช่น กีฬากลางแจ้ง กีฬาในร่ม ห้องสมุด ห้องดนตรี โยคะ ลีลาศ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามเด็กเล่น ลานเอนกประสงค์ให้บริการในการประกอบกิจกรรมได้หลายชนิดกีฬา แต่เรื่องงานบริการก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งการให้บริการตามที่ จัตุรยาพร เสมอใจ (2545: 66) ได้กล่าวว่า การที่จะช่วยให้การบริการมีประสิทธิภาพดีขึ้น คือ การพิจารณาและปรับโครงสร้างของการบริการ ซึ่งจะวิเคราะห์ถึงวิธีการ ระยะเวลา และขั้นตอนทั้งหมดของกระบวนการให้บริการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดและสะท้อนให้ทราบถึงความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้บริการ เพื่อนำข้อมูลนี้มาเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาในด้านอื่นๆ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ให้สอดคล้องกับความพึงพอใจและความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ในครั้งนี้ ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและการพัฒนาในการบริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) และหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นสมาชิกผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จากข้อมูลตามปีงบประมาณ 2551 สรุปสำรวจ สิ้นสุดเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 มีจำนวนสมาชิกผู้ให้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ประมาณ 2,763 คน ต่อรุ่น จำนวน 5 ประเภทกิจกรรม (ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น): กรุงเทพมหานคร. 2551.)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นสมาชิกผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีประเภทกิจกรรมเป็นชั้น (Strata) และมีกิจกรรมย่อยเป็นหน่วย การสุ่ม (Sampling Unit) เมื่อเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากร พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 353 คน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549: 64; อ้างอิงจาก Yamane. 1967) แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 553 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศ

1.2 อาชีพ

1.3 กิจกรรม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรม นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง ความรู้สึกดี ความชอบ ความประทับใจหรือทัศนคติทางด้านบวกของผู้มาใช้บริการที่มีต่อศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อบุคลากรผู้ให้บริการ และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ

1.2 ด้านการจัดและดำเนินงาน หมายถึง ความพึงพอใจต่อกระบวนการในการจัดการ และดำเนินการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ต่างๆ ที่ได้จัดเตรียมไว้บริการให้กับผู้มาใช้บริการได้ใช้ประโยชน์ เช่น การจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ กฎระเบียบในการใช้บริการ และการประเมินผล เป็นต้น

1.3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีต่อสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้บริการแก่ผู้ให้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย - ญี่ปุ่น)

2. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง ผู้ที่เป็นสมาชิกที่มาใช้บริการที่เรียนกีฬาและ กิจกรรมนันทนาการขั้นพื้นฐานของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทยญี่ปุ่น) ซึ่งแต่ละปีจะมี 4 รุ่น และแต่ละรุ่นจะใช้เวลาในการเรียนการสอนประมาณ 3 เดือน

3. เพศ หมายถึง ผู้ที่เป็นสมาชิกที่มาใช้บริการที่เรียนกีฬาและกิจกรรมนันทนาการขั้น พื้นฐานของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทยญี่ปุ่น) ที่มีเพศชาย และเพศหญิง

4. อาชีพ หมายถึง งานที่ทำโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นประจำวัน ประจำสัปดาห์ หรือ ประจำเดือน รวมถึงผู้ที่ศึกษาเล่าเรียน โดยได้รับการสนับสนุนการเงินจากผู้ปกครอง พ่อ แม่ และอื่นๆ ประกอบด้วย

4.1 นักเรียน / นักศึกษา

4.2 ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน

4.3 พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ

4.4 อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน ฯลฯ

5. กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่ทางศูนย์จัดขึ้นเป็นประจำ เพื่อบริการ ให้แก่ผู้มาใช้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยแบ่งกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

5.1 พลศึกษา

- ฟุตบอล

- บาสเกตบอล

- เทนนิส

- เทเบิลเทนนิส

- เพาะกาย

- มวยสากล

- ยูโด

-

- ลีลาศ

โยคะ

- ไอเกิโด
- แบดมินตัน
- เทควันโด
- เคนโด
- มวยไทย
- ยกน้ำหนัก
- กระบี่กระบอง
- เสริมสร้างสมรรถภาพ
- ว่ายน้ำ
- ตะกร้อ
- สควอช

5.2 ดนตรี

- ดนตรีสากล
- ดนตรีไทย
- ขับร้องเพลงไทยสากล

5.3 นาฏศิลป์

- นาฏศิลป์ไทย
- นาฏศิลป์สากล / บัลเลต์ / แจ๊สแดนซ์
- นาฏศิลป์ไทยประยุกต์

5.4 ศิลปะ

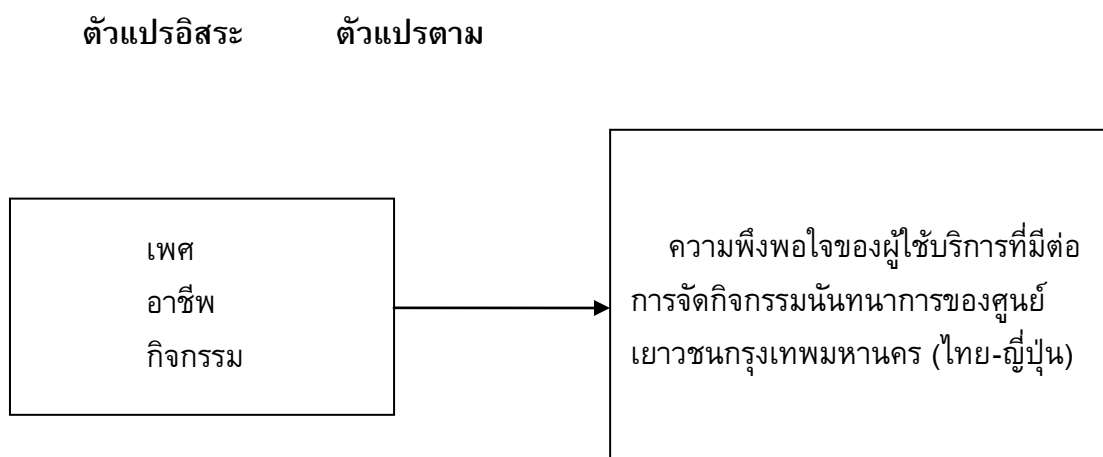
- วาดภาพ ระบายสี

5.5 คหกรรม

- เย็บ-ปัก
- ถัก-ร้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิด

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
2. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
3. ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 1.1 ความหมายความพึงพอใจ
 - 1.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ
 - 1.3 ขอบข่ายความพึงพอใจ
 - 1.4 ลักษณะของความพึงพอใจ
 - 1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการ
 - 2.1 ความหมายของนันทนาการ
 - 2.2 ลักษณะพื้นฐานของนันทนาการ
 - 2.3 เป้าหมายของนันทนาการ
 - 2.4 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีส่วนร่วมในนันทนาการ
 - 2.5 ความสำคัญของนันทนาการ
 - 2.6 ประโยชน์และคุณค่าของการจัดกิจกรรมนันทนาการ
 - 2.7 ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ
 - 2.8 ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ
 - 2.9 หลักการจัดกิจกรรมนันทนาการ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
 - 3.1 ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร
 - 3.2 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และดำเนินงานของศูนย์เยาวชน
 - 3.3 ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
 - 3.4 กิจกรรมนันทนาการในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
 - 3.5 อาคารและสถานที่
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

1.1 ความหมายความพึงพอใจ

ความหมายความพึงพอใจ ได้มีนักวิชาการหลายท่านทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วรูม (Vroom. 1964: 328) กล่าวว่า ทศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้ หมายถึง ผลที่จะได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งสิ่งนั้น ทศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นถึงสภาพความไม่พึงพอใจ

โวล์แมน (จันทร์เพ็ญ ตูเทศานันท์. 2542: 47; อ้างอิงจาก Wolman. 1973: 304) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จตามความคาดหวัง ความต้องการจากแรงจูงใจ

กิติมา ปริดิolk (2524: 321-322) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่างๆ ของงาน และเขาได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์ (2538: 9) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกทางบวก ความรู้สึกทางลบ และความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

สุวัฒนา ไบเจริญ (2540: 26) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพความต้องการต่างๆ ที่ได้รับการตอบสนอง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541: 45) ความพึงพอใจ หมายถึง ความสามารถของผลิตภัณฑ์ที่จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าเป้าหมาย

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้ใช้บริการที่มีต่อศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) หลังจากที่ได้มีการใช้บริการกิจกรรมนั้น ทนทานการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) แล้วเกิดความรู้สึกที่ดีที่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการที่คาดหวังไว้หรือไม่ได้รับการตอบสนอง ตามความต้องการที่คาดหวังไว้

1.2 ความสำคัญของความของความพึงพอใจ

ความสำคัญของความพึงพอใจ นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2543: 21) ได้กล่าวว่า ความสำคัญสามารถแบ่งออกเป็น

1. ความสำคัญต่อผู้ให้บริการที่องค์กรต้องคำนึงถึงความพึงพอใจต่อการบริการต่อไปนี้

ความพึงพอใจของลูกค้า เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการ ผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติงานบริการ จำเป็นต้องสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า เกี่ยวกับการบริการ และลักษณะของการนำเสนอบริการ ที่ลูกค้าชื่นชอบ เพราะข้อมูลดังกล่าวจะบ่งบอกถึงการประเมินความรู้สึก

และความคิดเห็นของลูกค้าต่อคุณสมบัติของการบริการที่ลูกค้าต้องการ และวิธีการตอบสนองความต้องการแต่ละอย่าง ในลักษณะที่ลูกค้าปรารถนา ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ให้บริการในอันที่ตระหนักถึงความคาดหวังของผู้รับบริการ และสามารถตอบสนองบริการที่ตรงกับลักษณะและรูปแบบที่ผู้รับบริการคาดหวังไว้ได้จริง

ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นตัวแปรสำคัญ ในการประเมินคุณภาพของการบริการที่ดีจะต้องมีคุณภาพตรงกับความต้องการ ความคาดหวัง และมีแนวโน้มจะใช้บริการซ้ำอีกต่อไป คุณภาพของการบริการที่จะทำให้ลูกค้าพึงพอใจขึ้นอยู่กับลักษณะการบริการที่ปรากฏให้เห็น เช่น สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ บุคลิกลักษณะของพนักงานบริการ เป็นต้น ความน่าเชื่อถือไว้วางใจของการบริการ ความเต็มใจที่จะให้บริการ ตลอดจนความรู้ความสามารถในการบริหารด้วยความเชื่อมั่นและความเข้าใจต่อผู้อื่น

ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการ เป็นตัวชี้คุณภาพ และความสำเร็จของงานบริการที่ให้ความสำคัญกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ปฏิบัติงานบริการเป็นเรื่องจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการให้ความสำคัญกับลูกค้า การสร้างความพึงพอใจในงานให้กับผู้ปฏิบัติงานบริการย่อมทำให้พนักงานมีความรู้สึกที่ดีต่องาน ที่ได้รับมอบหมาย และตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ อันนำมาซึ่งคุณภาพของการบริการที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า และส่งผลให้กิจการบริการประสบผลสำเร็จ

2. ความสำคัญต่อผู้รับบริการ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของลูกค้า เป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อองค์กรตระหนักถึงความสำคัญของความพึงพอใจของลูกค้าก็จะพยายามค้นหาปัจจัยที่กำหนดความพึงพอใจของลูกค้าสำหรับนำเสนอบริการที่เหมาะสม เพื่อการแข่งขันแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดของธุรกิจบริการ ผู้รับบริการย่อมได้รับการบริการที่มีคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการที่ตนคาดหวังไว้ การดำเนินที่ต้องพึงพาการบริการในหลายๆ สถานการณ์ เพราะการบริการในหลายๆ ด้าน ช่วยอำนวยความสะดวก และแบ่งเบาภาระการตอบสนองความต้องการของบุคคลด้วยตนเอง

2.2 ความพึงพอใจของการปฏิบัติงานบริการ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของงานบริการ และอาชีพบริการงานเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตของคนเรา เพื่อได้มาซึ่งรายได้ในการดำรงชีวิตและการแสดงออกถึงความสามารถในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เป็นที่ยอมรับว่าความพึงพอใจในงานมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของงานในแต่ละองค์กร เมื่อองค์กรให้ความสำคัญกับการสร้างความพึงพอใจในงานให้กับผู้ปฏิบัติงานบริการ ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมในงาน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และความก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพมาตรฐานของงานบริการให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าและการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าให้ใช้บริการต่อไป

ดนัย เทียนพุฒ (2543: 26) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้า ช่วยส่งผลต่อกำไรกับธุรกิจ ใน 4 หนทางด้วยกัน คือ

1. เพิ่มโอกาสในการซื้อซ้ำ
2. สร้างการส่งเสริมการขายเชิงบวกแบบปากต่อปาก
3. เพิ่มการจ่ายเพิ่มขึ้นในขณะที่ทำการซื้อของลูกค้า
4. มีผลต่อกระแสเงินสดหมุนเวียน

สวอร์บรูค (Swarbrooke. 1999: 238) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวมีความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดนักท่องเที่ยวรายใหม่ๆ จากการแนะนำปากต่อปากไปยังเพื่อน ญาติของนักท่องเที่ยว
2. สร้างความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเป็นครั้งแรกเพื่อให้พวกเขากลับมาเที่ยวอีกครั้ง อันเป็นการนำมาซึ่งรายได้ที่แน่นอน โดยไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายทางการตลาดเพิ่ม
3. ความไม่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีต้นทุนที่สูง เสียเวลามาก และยังส่งผลเสียต่อชื่อเสียงขององค์กรอีกด้วย นอกจากนี้ยังรวมถึงต้นทุนโดยตรงที่จะเกิดขึ้นในรูปของเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการแก้ปัญหาข้อบกพร่อง

จากความสำคัญของความพึงพอใจข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของความพึงพอใจสามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการบริการ และความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานบริการที่มีส่วนสัมพันธ์กัน ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริการ และการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ

1.3 ขอบข่ายความพึงพอใจ

โดยทั่วไปการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ มักนิยมศึกษาในสองมิติ คือ ความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) และความพึงพอใจในการบริการ (Service satisfaction) ซึ่งสามารถขยายความได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2539: 22)

1.3.1 การศึกษาความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) ซึ่งเน้นการประเมินค่าโดยบุคคลกรผู้ปฏิบัติงานต่อสภาพแวดล้อมภายในของการทำงาน ประกอบด้วย ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลทำให้ความพึงพอใจในงานแตกต่างกันไป เช่น ลักษณะงานที่ทำ ความก้าวหน้า การบังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล

1.3.2 การศึกษาความพึงพอใจในการบริการ (Service satisfaction) ซึ่งเน้นการประเมินลูกค้าหรือผู้ใช้บริการต่อการจัดบริการเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือชุดของบริการที่กำหนด ซึ่งเป้าหมายของการศึกษาทั้งสองด้านนี้ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงในระดับความพึงพอใจและค้นหาเหตุปัจจัยแห่งความพึงพอใจ ในกลุ่มเป้าหมายที่ต่างกัน

1.4 ลักษณะของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการบริการมีความสำคัญต่อการดำเนินงานบริการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีลักษณะทั่วไปดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2539: 23-37)

1.4.1 ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจำเป็นจะต้องปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลด้วยการตอบโต้กับบุคคลอื่นและสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่ทำให้แต่ละคนมีประสบการณ์ การรับรู้ เรียนรู้ สิ่งที่จะได้ตอบแทนแตกต่างกันไปในสถานการณ์การบริการ เช่นเดียวกับ บุคคลรับรู้หลายสิ่งหลายอย่างเกี่ยวกับการบริการ ไม่ว่าจะเป็นประเภทของการบริการ หรือคุณภาพของการบริการ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมผัสบริการต่างๆ หากเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยสามารถทำให้ผู้รับบริการได้รับสิ่งที่คาดหวังก็ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกดีและพึงพอใจ

1.4.2 ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริง ในสถานการณ์การบริการก่อนลูกค้าจะมาใช้บริการใดก็ตาม มักจะมีมาตรฐานของการบริการนั้นไว้ในใจก่อนอยู่แล้ว ซึ่งมีแหล่งอ้างอิงจากคุณค่าหรือเจตคติที่ยึดถือต่อการบริการ ประสบการณ์ดั้งเดิมที่เคยใช้บริการ การบอกเล่าของผู้อื่น การรับทราบข้อมูล การรับประกันการบริการจากโฆษณา การให้คำมั่นสัญญาของผู้ให้บริการเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการใช้เปรียบเทียบกับบริการที่ได้รับ ในวงจรของการให้บริการตลอดช่วงเวลาของความจริง สิ่งที่ผู้บริการได้รับรู้เกี่ยวกับการบริการก่อนที่ได้รับบริการ หรือคาดหวังในสิ่งที่คิดควรจะได้รับ (Expectations) นี้มีอิทธิพลต่อช่วงเวลาของการเผชิญความจริงหรือการพบปะระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับบริการจะประเมินเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้รับจริง ในกระบวนการบริการที่เกิดขึ้น (Performance) กับสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ หากสิ่งที่ได้รับเป็นตามความคาดหวังถือว่าเป็นการยืนยันที่ถูกต้อง (Confirmation) กับความคาดหวังที่มีผู้บริการย่อมเกิดความพึงพอใจต่อการบริการดังกล่าว แต่ถ้าไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง อาจจะสูงหรือต่ำกว่า นับเป็นการยืนยันที่คลาดเคลื่อน (Disconfirmation) กับความคาดหวังดังกล่าว ทั้งนี้ช่วงความแตกต่าง (Discrepancy) ที่เกิดขึ้นจะชี้ให้เห็นระดับความพึงพอใจ ถ้าการยืนยันเพียงเบนไปในทางบวกแสดงถึงความพึงพอใจ ถ้าไปในทางลบแสดงถึงความไม่พึงพอใจ

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกทางบวกของผู้รับบริการต่อการให้บริการ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการที่สำคัญๆ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2539: 38-40)

1.5.1 สถานที่บริการ การเข้าถึงการบริการได้สะดวกเมื่อลูกค้ามีความต้องการ ย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริการ ทำเลที่ตั้งและการกระจายสถานที่ให้บริการทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าจึงเป็นเรื่องสำคัญ

1.5.2 การส่งเสริมและการแนะนำการบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดขึ้นได้จากการได้ยินข้อมูลข่าวสาร หรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพของการบริการไปในทางบวก ซึ่งหากตรงกับความเชื่อถือที่มีก็มักจะมีความรู้สึกดีกับการบริการดังกล่าว อันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการตามมาได้

1.5.3 ผู้ให้บริการ ผู้ประกอบการบริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติการส่วน เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานบริการให้ผู้ได้รับบริการเกิดความความพึงพอใจทั้งสิ้น ผู้บริหารการบริการที่วางนโยบายการบริการ โดยคำนึงถึงความสำคัญของลูกค้าเป็นหลัก ย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจง่าย เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงาน หรือพนักงานบริการที่ตระหนักถึงลูกค้าเป็นสำคัญ แสดงพฤติกรรมการบริการและตอบสนองบริการที่ลูกค้าต้องการความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

1.5.4 สภาพแวดล้อมของการบริการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ลูกค้ามักชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการเกี่ยวกับการออกแบบอาคารสถานที่ ความสวยงามของการตกแต่งภายในด้วยเฟอร์นิเจอร์ และการให้สีสนับการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ตลอดจนการออกแบบวัสดุเครื่องใช้งานบริการ เช่น ถูหุ้มโซฟาของ กระดาษจดหมาย ของ ฉลากสินค้า เป็นต้น

1.5.5 กระบวนการให้บริการ มีวิธีการนำเสนอบริการ ในกระบวนการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า ประสิทธิภาพการจัดระบบการบริการส่งผลให้การปฏิบัติงานบริการแก่ลูกค้ามีความคล่องตัว และสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพ เช่น การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาจัดระบบข้อมูลของการสำรองห้องพัก โรงแรม หรือสายการบิน การใช้เครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ ในการรับ -โอนสายในการติดต่อขององค์กรต่างๆ เป็นต้น

จากที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพอจะสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แปรผันได้ตามปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ ช่วงเวลาหนึ่งบุคคลหนึ่งอาจไม่พอใจต่อสิ่งหนึ่ง เพราะไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แต่ในช่วงหนึ่งหากสิ่งทีคาดหวังไว้ได้รับการตอบสนองที่ถูกต้อง บุคคลก็สามารถเปลี่ยนแปลงความรู้สึกเดิมต่อสิ่งนั้นได้อย่างทันทีทันใด แม้ว่าจะเป็นความรู้สึกตรงกันข้ามก็ตาม นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่สามารถแสดงออกในระดับมากน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างของการประเมินสิ่งที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ส่วนใหญ่ลูกค้าจะใช้เวลาเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบความหวังจากบริการต่างๆ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการ

2.1 ความหมายของนันทนาการ

นันทนาการมาจากภาษาอังกฤษคำว่า Recreation แปลว่า การทำให้สนุกสนานรื่นเริง หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้บุคคลเข้าร่วมโดยสมัครใจ และได้รับความพึงพอใจและความสนุกสนาน อันจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น คำว่า “นันทนาการ” ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน มีการพัฒนาความหมายตามกาลเวลา การยอมรับให้สังคมวิชาชีพ ดังนี้

จรีนทร์ ธานีรัตน์ (2519: 21) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำในเวลาว่างโดยใช้ความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับและได้รับความพึงพอใจและเพลิดเพลินใจจากกิจกรรมนั้นเป็นหลัก

จันทร์ ผ่องศรี (2537: 15) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ คือ กิจกรรมต่างๆ ที่สร้างความสัมพันธ์ให้กับสิ่งแวดล้อม หรือสภาวะการณ์นั้นๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล นันทนาการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความพอใจ ความต้องการของมนุษย์ตามสรีรกายวิภาคและจิตวิทยา

คณิต เขียววิชัย (2534: 15) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจ และกิจกรรมนั้นก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ร่วมในทันทีทันใด ทั้งนี้กิจกรรมนั้นๆ จะต้องไม่ขัดกับวัฒนธรรมที่ดำรงของสังคมนั้นๆ

แนช (จรีนทร์ ธานีรัตน์, 2519: 15; อ้างอิงจาก Nash) ได้อธิบายในหนังสือปรัชญานันทนาการ (Philosophy of recreation) ว่า นันทนาการ หมายถึง การใช้เวลาว่างเพื่อประโยชน์คุณค่าในทางดีงามจากการเข้าร่วมในกิจกรรม เด็กๆ จะเรียกกิจกรรมนั้นว่า การเล่น ส่วนผู้ใหญ่จะเรียกว่า นันทนาการ

ฟิตซ์เจอร์ลด์ (จรีนทร์ ธานีรัตน์, 2519: 19; อ้างอิงจาก Fitzgerald) ได้อธิบายในหนังสือการจัดการนันทนาการชุมชน (Community organization for recreation) ว่า เวลาว่าง หมายถึง เวลาที่เหลือจากการงาน แต่นันทนาการ คือ การแสดงออกซึ่งความสนใจของมนุษย์ในเวลาว่างนั้นๆ เวลาว่างกับนันทนาการนั้นไม่เหมือนกัน เพราะกิจกรรมในเวลาว่างบางกิจกรรมก็เป็นกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งไม่เรียกว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการ เช่น การเล่นเกมพนัน การประพาดิเกร เป็นต้น

ไวเนนส์ (จรีนทร์ ธานีรัตน์, 2519: 19-20; อ้างอิงจาก Winans) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ หมายถึง การแสดงออกตามธรรมชาติของมนุษย์ในทางความต้องการ ความสนใจในอันที่จะแสวงหาความพึงพอใจในเวลาว่าง

ไบรท์บิล และเมลเยอร์ (จรีนทร์ ธานีรัตน์, 2519: 20; อ้างอิงจาก Bright and Meyer) ให้ความหมายว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมัครใจในเวลาว่าง โดยมีความพึงพอใจหรือความสุขเป็นเครื่องจูงใจเป็นมูลฐานเบื้องต้นในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น

บัทเลอร์ (จรินทร์ ธานีรัตน์, 2519: 19; อ้างอิงจาก Butler) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องซ้ำกับการทำงาน นันทนาการของแต่ละบุคคล ไม่เหมือนกันจะแปรผันไปตามรสนิยม เวลา อายุ และความต้องการของแต่ละบุคคล

สมบัติ กาญจนกิจ (2535: 13) อ้างถึง พระยาอนุนาทรชนหรือนามปากกา “เสถียรโกเศศ” ได้บัญญัติศัพท์ “นันทนาการ” ในปี พ.ศ. 2507 ซึ่งเป็นคำสนธิระหว่าง “นันท” กับ “อาการ” เรียกว่า นันทนาการ หมายถึงอารมณ์ที่สนุกสนาน ร่าเริง ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมของคนเมื่อเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆ แล้วเกิดความสุข สนุกสนาน ร่าเริง แทนคำว่า “สันทนาการ” ซึ่งมีมานานแล้ว

กำโชค เผือกสุวรรณ (2538: 11) กล่าวว่า นันทนาการเป็นกระบวนการของการจัดกิจกรรม ให้กับผู้ร่วมกิจกรรมได้มีความสุขสนุกสนาน พัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกายได้ ทั้งนี้ต้องมีกิจกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นหรือเครื่องมือต้องเน้นกิจกรรมที่ไม่ทำลายสุขภาพ ไม่ผิดศีลธรรม จัดในเวลา และโอกาสที่ทุกคนมีเวลาว่างโดยแท้จริง

ชูชีพ เยาวพัฒน์ (2543: 11) ได้ให้ความหมายของนันทนาการว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่คนเราใช้เวลาว่างจากภารกิจประจำโดยเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และกิจกรรมที่ห้าม ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายบ้านเมือง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาหรือ ความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขกลับมาสู่ภารกิจปกติ

สมบัติ กาญจนกิจ (254: 17-20) ได้สรุปความหมายของนันทนาการไว้ใน 4 ความหมาย ดังนี้ ในความหมายที่ 1 หมายถึง การทำให้สดชื่นหรือสร้างพลังขึ้นมาใหม่ (Re + Fresh, Re + Creation) การที่บุคคลได้รับอาหารเข้าไปเปลี่ยนแปลงเป็นพลังงานโดยแรงขับภายใน ทำให้ต้องใช้ พลังงานในรูปแบบของการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการเหนื่อยเมื่อยล้า จึงต้องการนันทนาการเพื่อ สร้างขึ้นมาใหม่ หรือสร้างความสดชื่นอีกครั้งหนึ่ง

ในความหมายที่ 2 หมายถึง กิจกรรม (Activities) กล่าวคือ การที่บุคคลหรือชุมชนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมตามความสนใจของตน และก่อให้เกิดผลพัฒนาอารมณ์ สนุกสนานหรือสงบสุข

ในความหมายที่ 3 หมายถึง กระบวนการ (Process) กล่าวคือ นันทนาการเป็นกระบวนการ ในการพัฒนาประสบการณ์ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยอาศัยกิจกรรม นันทนาการต่างๆ เป็นสื่อ

ในความหมายที่ 4 หมายถึง สวัสดิการสังคม (Social welfare) นันทนาการ คือ สถาบันทาง สังคม สวัสดิการสังคม ซึ่งรัฐบาลและฝ่ายบริหารท้องถิ่นจะต้องมีหน้าที่จัดให้บริการแก่ชุมชนเพื่อ สร้างบรรยากาศของเมืองให้น่าอยู่ มีความอบอุ่นใจ

2.2 ลักษณะพื้นฐานของนันทนาการ

จากความหมายของนันทนาการ สามารถตีความหมายได้หลากหลาย ซึ่งอาจจะมองในเรื่องของประสบการณ์หรือกระบวนการหรือกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือ แหล่งสถาบันทางสังคม ดังนั้น นักวิชาการหลายคนต่างได้วางหลักเกณฑ์ในเรื่องของลักษณะพื้นฐานของนันทนาการไว้ดังนี้ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 30-31)

2.2.1 นันทนาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่กระทำและไม่ถูกกระทำ รูปแบบของกิจกรรมนั้นหลากหลาย ตั้งแต่เกมกีฬา ศิลปหัตถกรรม ดนตรี ละคร กิจกรรมกลางแจ้งนอกเมือง งานอดิเรก การท่องเที่ยว โยคะ สมาธิ เป็นต้น

2.2.2 นันทนาการมีรูปแบบหลากหลาย มีขอบเขตไม่จำกัด ตั้งแต่ในรูปแบบของกิจกรรมซึ่งกำหนดเป็น 14 หมวดหมู่ใหญ่แล้ว นันทนาการยังมียุทธวิธีที่จัดบริการเป็นสวัสดิการสังคมเป็นแหล่งนันทนาการบริการแก่กลุ่มประชากรทุกระดับวัย และประชากรกลุ่มพิเศษ

2.2.3 นันทนาการจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจและมีแรงจูงใจ นั่นคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการจะต้องเป็นการเข้าร่วมด้วยความสนใจ สมัครใจ และมีแรงจูงใจในกิจกรรมที่เข้าร่วมโดยมิได้ถูกบังคับ

2.2.4 นันทนาการเกิดขึ้นได้ในเวลาที่ไม่จำกัด บุคคลและชุมชนมีอิสระที่เข้าร่วมในสิ่งที่เขาต้องการจะเล่นหรือเข้าร่วมโดยไม่จำกัดเวลา

2.2.5 นันทนาการจะต้องเป็นสิ่งที่จริงจังและมีจุดหมาย ประสบการณ์นันทนาการเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาอารมณ์สุข มีคุณค่าสาระ เป็นสิ่งจริงจัง และมีจุดหมายเสมอ

2.2.6 นันทนาการเป็นการบำบัดรักษา กิจกรรมนันทนาการช่วยฟื้นฟูและรักษาคนไข้และเปิดโอกาสให้คนไข้เลือกกิจกรรมในเวลาว่าง กระทำเพื่อพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต ยามฟื้นฟูหรือระหว่างการรักษา

2.2.7 นันทนาการเป็นกิจกรรมที่สามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้ ตามความเหมาะสม กิจกรรมนันทนาการสามารถจัดให้ตามความเหมาะสม ตามสภาพแวดล้อม ตามความต้องการและสนใจของชุมชน ตลอดจนอุปกรณ์และสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก

2.2.8 นันทนาการจะต้องเป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม กิจกรรมนันทนาการของสังคม หรือชุมชนหนึ่ง อาจจะไม่เหมาะสมกับอีกชุมชนหนึ่ง ทั้งนี้เพราะความสนใจ ต้องการ ค่านิยม วัฒนธรรม ศาสนา ประเพณี สภาพแวดล้อม ความเชื่อ เป็นข้อบ่งชี้วิถีชีวิตของชุมชน ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการจะต้องเป็นที่ยอมรับในสังคมนั้นๆ

2.3 เป้าหมายของนันทนาการ

การจัดกิจกรรมนันทนาการมีจุดหมายที่จะพัฒนาบุคคลและสังคม เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กิจกรรมนันทนาการมีความหลากหลาย ดังนั้นเป้าหมายของนันทนาการจึงมีความสำคัญในการให้บริการต่อบุคคลและสังคม ดังที่ สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 31-32) ได้สรุปไว้ ดังนี้

2.3.1 พัฒนาอารมณ์สุข นันทนาการเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างและพัฒนาอารมณ์สุขของบุคคลและชุมชน โดยอาศัยกิจกรรมนั้นจะต้องเป็นกิจกรรมที่สังคมยอมรับ สามารถก่อความสนุกสนาน เพลิดเพลินและความสงบสุข

2.3.2 เสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ กิจกรรมนันทนาการหลายอย่าง ช่วยสร้างประสบการณ์ใหม่ให้แก่ผู้เข้าร่วม ทั้งนี้เพราะความหลากหลายของกิจกรรม เช่น กิจกรรมท่องเที่ยว ทัศนศึกษา เสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ในสถานที่และทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทางด้านโบราณวัตถุ ทัศนียภาพ โบราณสถาน ศิลปะประเพณี วัฒนธรรม หรือสิ่งของหายาก การเล่นเกม หรือกีฬาพื้นเมือง กีฬาสากล ศิลปหัตถกรรม ดนตรี วรรณกรรม การอ่าน พุด เขียน นันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง นันทนาการสังคม ซึ่งมีความแตกต่างของกิจกรรมมากมาย ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และพื้นฐานเดิมของแต่ละบุคคลหรือชุมชน

2.3.3 เพิ่มพูนประสบการณ์ กระบวนการทางนันทนาการ ก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข ดังนั้น ทัศนียภาพ ความซาบซึ้ง ความประทับใจความภาคภูมิใจ มุมหนึ่งหรือเสี้ยวหนึ่งแห่งความประทับใจ มุมสงบ สุขใจ อารมณ์สุข สนุกสนานเพลิดเพลินและอารมณ์สุขสงบจึงเป็นประสบการณ์หรือคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือชุมชนที่จะพึงหาได้ กิจกรรมหลายอย่างต้องมีการเตรียมตัวเตรียมความพร้อม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมเสี่ยงท้าทายท้าทายความสามารถของผู้เข้าร่วม จะต้องมีการฝึกซ้อม เสริมสร้างความมั่นใจ ทักษะที่เสริมสร้างประสบการณ์หรือกิจกรรมบางอย่างเคยเข้าร่วมมาแล้วแต่ผู้เข้าร่วมอยากสร้างความประทับใจหรือความทรงจำเดิม เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์

2.3.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม นันทนาการให้คุณค่าและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลและชุมชน ฝึกให้เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนด้วยความสนใจและสมัครใจ กิจกรรมอาสาสมัครให้คุณค่าการมีส่วนร่วมอาสาพัฒนาเกี่ยวข้องกับชุมชนอื่น กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์และกลุ่มสัมพันธ์สอนให้ผู้เข้าร่วมทำงานเป็นทีม เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม รู้จักหน้าที่ สิทธิ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น เช่นเดียวกับ กิจกรรมกีฬา การอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น

2.3.5 ส่งเสริมการแสดงออกแห่งตน กิจกรรมนันทนาการหลายประเภท เช่น ศิลปหัตถกรรม กีฬาประเภทต่างๆ ดนตรี ประเพณี เป็นการส่งเสริมให้บุคคลได้แสดงออกในด้านความนึกคิดสร้างสรรค์ การระบายอารมณ์ การเลียนแบบสถานการณ์ หรือพฤติกรรมต่างๆ ทำให้สามารถเรียนรู้และรู้จักตนเองมากขึ้น สร้างความมั่นใจ ความเข้าใจ และการควบคุมตนเอง การรู้จักเลือกกิจกรรมหรือพฤติกรรมในการแสดงออกเป็นการส่งเสริมสุขภาพและบุคลิกภาพให้แก่ตนเอง

2.3.6 ส่งเสริมคุณภาพชีวิต กระบวนการนันทนาการช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม กิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์สุข ความสามารถของบุคคล สุขภาพและสมรรถภาพ ส่งเสริมสุขภาพจิต ความสมดุลของกายและจิต และความสมดุลในการแบ่งเวลาทำงาน นันทนาการเป็นการลดความเครียด ความวิตกกังวล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับกลุ่มสังคม ส่งเสริมการแสดงออก เพิ่มพูนประสบการณ์ สิ่งเหล่านี้ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม

ทุกระดับ ทุกเพศ นอกจากนี้นั้นนันทนาการยังพัฒนาคุณภาพชีวิตในกลุ่มประชากรทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็น ชุมชนยากจนแออัด ชุมชนมั่งมี ประชากรพิเศษ คนพิการ หรือกลุ่มด้อยโอกาสก็ตาม

2.3.7 ส่งเสริมความเป็นมนุษยชาติ กิจกรรมนันทนาการส่งเสริมพฤติกรรมและพัฒนาความเจริญงอกงามของบุคคลทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจของทุกคน ทุกเพศทุกวัย ตามความสนใจและความต้องการของบุคคล กิจกรรมนันทนาการช่วยสร้างความเข้าใจอันดีในหมู่เพื่อนมนุษย์ เข้าใจสภาพสิ่งแวดล้อม เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ช่วยสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ ให้คำค่าทางสังคม การอยู่ร่วมกัน การร่วมมือกันอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นันทนาการนานาชาติ เช่น มหกรรมกีฬา ศิลปวัฒนธรรมนานาชาติช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีและมิตรภาพของมนุษย์ในสังคมที่มีการปกครองในระบบที่ต่างกัน

2.3.8 ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี กิจกรรมนันทนาการเป็นการให้การศึกษาแก่เยาวชนในด้านการช่วยเหลือตนเอง สิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย และการปรับตัวให้เป็นพลเมืองดี เช่น กิจกรรมกีฬา การอยู่ค่ายพักแรม กิจกรรมอาสาพัฒนา กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมศิลปะ ดนตรี หัตถกรรม และการละเล่นต่างๆ ช่วยส่งเสริมคุณค่า ลักษณะนิสัยความเป็นพลเมืองดี ความไม่เห็นแก่ตัวและรู้จักช่วยเหลือส่วนรวมเป็นสำคัญ จึงช่วยให้สังคมอบอุ่นและเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต

2.4 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีส่วนร่วมในนันทนาการ

การที่บุคคลมีความสนใจและต้องการเลือกกิจกรรมการใช้เวลาว่างเพื่อให้เกิดประสบการณ์และคุณภาพชีวิตได้นั้น ขึ้นอยู่กับบุคคล บุคลิกภาพ และเป้าหมายของบุคคลนั้น ปัจจัยและแรงจูงใจของบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ มีดังนี้

จากการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของเคราส์ (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544: 24-25; อ้างอิงจาก Kraus, 1994) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของบุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่สำคัญ ได้แก่

1. เพื่อความสนุกสนานร่าเริง (Fun and enjoyment)
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Quality of life)
 - เพลิดเพลินธรรมชาติ เกี่ยวกับทัศนียภาพทิวทัศน์ที่งดงามตระการตา ได้รับประสบการณ์เรียนรู้จากธรรมชาติ เรียนรู้พื้นที่ของธรรมชาติที่ยังไม่พัฒนา
 - เพื่อสมรรถภาพทางกาย
 - เพื่อลดความเครียด เกี่ยวกับความเครียดทางจิต อารมณ์ สิ่งแวดล้อม สิ่งมีชีวิตประจำวัน
 - หนีจากความแออัด หาความหาความสงบจากการรบกวน หาความสงบ แยกตัวเองอยู่กับป่าธรรมชาติ
 - เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับนันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง เป็นการเรียนรู้ทั่วไป เพื่อการค้นหามุกเบิก และเรียนรู้ภูมิทัศน์ท้องถิ่น
 - เพื่อรับรู้คุณธรรมและสัจธรรม ใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนอยู่กับครอบครัว คนใกล้ชิด

- เพื่อความเป็นอิสระและความเป็นส่วนตัว
- เพื่อรู้จักครอบครัวในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
- เพื่อคุณธรรม คุณค่าของบุคคลและน้ำใจไมตรี
- อยากประสบความสำเร็จ เป็นการสร้างความมั่นใจและเชื่อถือตนเอง ได้รับการยอมรับทางสังคม ได้พัฒนาทักษะ ได้ทดสอบความสามารถ และได้ความตื่นเต้นสะใจ
- เพื่อพักผ่อนกาย
- เพื่อเป็นผู้สอนและแนะนำที่ดี
- ได้รับการท้าทายและกิจกรรมเสี่ยงภัย
- เป็นการลดและป้องกันความเสี่ยงอันตราย
- เพื่อได้รู้จักเพื่อนใหม่
- ได้สะท้อนภาพชีวิตของบรรพบุรุษที่อยู่ใกล้ธรรมชาติมาก่อน

2.5 ความสำคัญของนันทนาการ

นันทนาการมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม ชุมชน และประเทศชาติ ดังนี้
(จรินทร์ ธานีรัตน์, 2519: 59-64)

2.5.1 ความสำคัญสำหรับบุคคล

บุคคลแต่ละคนมีสิทธิที่จะใช้เวลาว่างของตนเองในการเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง

บุคคลแต่ละคนมีความรับผิดชอบตามกฎหมายในอันที่จะสนับสนุนนันทนาการ โดยการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล

บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบในทางจิตใจหรือทางศีลธรรมในอันที่จะให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือต่างๆ โดยผ่านทางองค์การอาสาสมัคร

บุคคลแต่ละคนย่อมมีความรับผิดชอบที่จะอุทิศเวลาว่างของตนเองเพื่อให้บริการต่อชุมชน

2.5.2 ความสำคัญของครอบครัว

แบบของกิจกรรมนันทนาการที่ดีย่อมเกิดตั้งแต่เด็ก บ้านจึงเป็นสถานที่แห่งแรกของการนันทนาการสำหรับเด็ก บิดามารดาเป็นผู้นำนันทนาการคนแรกของเด็ก กิจกรรมต่างๆ ที่บิดามารดาทำเป็นตัวอย่างให้เด็กมีนิสัยและทัศนคติที่ดีในการใช้เวลาว่างไปในทางที่เกิดประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาเยาวชน ถ้าบุคคลของครอบครัวมีความสุข สุขภาพดี มีความมั่นคง ประเทศชาติก็เป็นปึกแผ่นมั่นคงตามไปด้วย

2.5. 3 ความสำคัญสำหรับกลุ่มหรือคณะ

กิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือให้ความรู้ สนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ความเข้าใจ ความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและหมู่คณะ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังเป็นสื่อให้บุคคลได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะทำให้ประโยชน์ให้แก่สังคม

2.5.4 ความสำคัญสำหรับชุมชน ชุมชนที่ดีควรจัดให้สถานบริการทางนันทนาการเพื่อประชาชนนั้นๆ ได้พักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความเครียด ทำให้เขาเฟลิดเฟลิน มีความสุข ความพอใจในชีวิต พร้อมทั้งจะดิ้นรนเพื่อเผชิญกับปัญหาชีวิตประจำวันต่อไปอีก

2.5. 5 ความสำคัญสำหรับประเทศชาติ ชาติจะมั่นคงและพัฒนาไปได้ ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากประชาชนพลเมืองมีสุขภาพพลานามัยดี มีสมรรถภาพทางกายและทางใจที่ดี นั่นคือประชาชนในชาติต้องรู้จักใช้เวลาพักผ่อนในทางกิจกรรมนันทนาการ

2.5. 6 ความสำคัญสำหรับนานาชาติ นันทนาการมีบทบาทสำคัญในอันที่จะส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชาติ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม วรรณกรรมพื้นเมือง แลกเปลี่ยนความคิด ส่งผลให้ลดความขัดแย้งในปัญหาระหว่างประเทศ ปัจจุบันได้มีสมาคมนันทนาการแห่งโลก (Word recreation and leisure association: WRLA) ดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2.6 ประโยชน์และคุณค่าของการจัดกิจกรรมนันทนาการ

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2519: 64-68) กล่าวว่า เมื่อบุคคลและชุมชนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่าง ด้วยความสมัครใจ ก็จะก่อให้เกิดผลที่ได้รับในเรื่องของคุณค่าและประโยชน์ต่างๆ ได้แก่

1. ช่วยให้บุคคลและชุมชนได้รับความสุข สนุกสนาน มีความสุขในชีวิต และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ช่วยให้บุคคลและชุมชนพัฒนาคุณภาพชีวิตและสมรรถภาพทางกายที่ดี เกิดความสมดุลของชีวิต
3. ช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางไม่พึงประสงค์เยาวชนและเด็ก การพัฒนาพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และเป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพในอนาคต กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ช่วยให้เด็กและเยาวชนเลือกได้ฝึกฝนตามความสนใจ และได้ใช้เวลาว่างในการพัฒนาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ได้
4. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี การที่ชุมชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการ จะได้เรียนรู้ในเรื่องของหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณค่าทางสังคมเสรีประชาธิปไตยลดความเห็นแก่ตัวสร้างคุณค่าจริยธรรมความมีน้ำใจ การให้บริการรู้จักอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของความเป็น พลเมืองดีของประชาชาติ
5. ส่งเสริมการพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมนันทนาการจะช่วยพัฒนาอารมณ์สุขรวมทั้งความสุข สนุกสนาน และความสุขสงบ ลดความเครียด ความวิตกกังวล ทำให้อารมณ์แจ่มใสและช่วยส่งเสริมให้รู้จักการพัฒนาการ ควบคุมอารมณ์ และบุคลิกภาพที่ดีอีกด้วย

6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมนันทนาการ เช่น การเล่นพื้นเมือง วิถีชีวิต ประเพณี พื้นบ้าน ตลอดจนแหล่งนันทนาการประเภทอุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ช่วยส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมการเรียนรู้ทัศนคติ และความซาบซึ้ง อันจักก่อให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติต่อไป

7. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งและนอกเมือง ได้แก่ กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ ไร่เขา เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ช่วยสอน ผู้ที่เข้าร่วมได้รู้จักคุณค่าของธรรมชาติ ซาบซึ้งและสามารถดูแลอนุรักษ์ธรรมชาติอันจักเป็นประโยชน์ ต่อชุมชน และประชาชาติของโลก

8. ส่งเสริมในเรื่องการบำบัดรักษา กิจกรรมนันทนาการเพื่อการบำบัด เป็นกรรมวิธีและ กิจกรรมที่จะช่วยรักษาคนป่วย ทั้งทางด้านร่างกาย และสุขภาพจิต เช่น งานอดิเรกประเภทประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และช่วยส่งเสริม ความหวัง ความคิด และการใช้เวลาว่างแก่คนป่วยซึ่งกำลังต่อสู้กับ ความทุกข์ทางกายหรือจิต กิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬานันทนาการช่วยส่งเสริมการพัฒนา ร่างกาย กิจกรรมนันทนาการทางสังคมช่วยสร้างขวัญกำลังใจของคนป่วย

9. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ช่วยให้บุคคลได้ แสดงออกและละลายพฤติกรรมของกลุ่ม สร้างเสริมคุณค่าทางสังคม ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข กิจกรรมเกมกีฬา และกีฬาเพื่อการแข่งขัน และการอยู่ค่ายพักแรมช่วยฝึกการทำงานเป็น หมู่คณะ ลดความเห็นแก่ตัว เสริมสร้างความสามัคคี และความเข้าใจอันดีในหมู่คณะ

10. ส่งเสริมและบำรุงขวัญทหารและตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่ตามชายแดน กิจกรรมนันทนาการ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจของทหาร ตำรวจชายแดน เป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญยิ่งในการตอบ แทน ให้กำลังใจในกิจกรรมเวลาว่างแก่กองทหารและตำรวจชายแดน

11. ส่งเสริมและบำรุงขวัญบุคลากรในหน่วยงาน การจัดกิจกรรมนันทนาการขึ้นในหน่วยงาน ต่างๆ ย่อมส่งผลดีต่อบุคลากรในหน่วยงานนั้นๆ ให้เกิดความรัก ความสามัคคี มีขวัญและกำลังใจต่อ การที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานต่อไป ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ไม่ควรละเลย

จากสาระดังกล่าว พอจะสรุปความหมาย ความสำคัญ คุณค่าและประโยชน์ของนันทนาการ ได้ดังนี้

นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลได้มีส่วนร่วมหรือกระทำในเวลาว่างด้วยความ สมัยครใจ ได้รับความพึงพอใจและเพลิดเพลินใจจากกิจกรรมที่เข้าร่วมนั้น

คุณลักษณะพื้นฐานของนันทนาการ ประกอบด้วย นันทนาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมมีรูปแบบ ที่หลากหลาย มีแรงจูงใจจะร่วมด้วยความสมัยครใจ ในเวลาที่ไม่จำกัด จะต้องมีการมุ่งหมายจริงจัง สามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้ อาจเป็นการบำบัดรักษา และต้องเป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

เป้าหมายของนันทนาการมีอยู่หลายประการ ซึ่งอยู่กับความต้องการ แรงจูงใจของบุคคล และสังคม ได้แก่ เป้าหมายเพื่อพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน ร่าเริง สุขสงบ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ใหม่หรือเพิ่มพูนประสบการณ์เดิม ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การแสดงออกแห่งตน ส่งเสริมคุณภาพ ชีวิต ส่งเสริมความเป็นมนุษยชาติและความเป็นพลเมืองดี

ปัจจัยและแรงจูงใจของบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการสรุปได้ว่า เพื่อความสนุกสนาน ร่าเริง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพื่อพัฒนาตนเอง

นันทนาการมีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม นันทนาการเป็นสื่อที่สำคัญที่จะช่วยให้สร้างบรรยากาศอบอุ่นให้เกิดภายในครอบครัวใน การทำกิจกรรมร่วมกัน กิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาหน่วยงาน สังคมและชุมชนในหลายๆ ด้าน ช่วยสร้างคนให้เป็นสมาชิกที่ดี มีเหตุผล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว มีความขยัน ขยันแข็ง รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพกฎกติกาในสังคม และนันทนาการยังมีความ สำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก เพราะประชาชนได้เล่นกีฬา ออกกำลังกายและเข้าร่วมใน กิจกรรมนันทนาการ ทำให้มีความสุขกายและสุขภาพจิตดี คุณภาพชีวิตของประชาชนใน ประเทศก็จะดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติได้พัฒนามากขึ้น

นันทนาการมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม ช่วยพัฒนาอารมณ์สุขในชีวิตและ พัฒนาสุขภาพจิต สมรรถภาพทางกาย ช่วยป้องกันอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนของ เยาวชนส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี รู้จักศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการ บำบัดรักษาความมีมนุษย์สัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม พัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพ การพัฒนา บุคคลและความเป็นพลเมืองดี

2.7 ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรม (Activity) หมายถึง การกระทำใดๆ ก็ตามที่ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ก่อให้เกิดสัมพันธภาพ ก่อให้เกิดปฏิภานโต้ตอบภายในกลุ่มสมาชิก และการกระทำนั้นทำให้สมาชิก ได้รับประสบการณ์ในการเข้าร่วมการกระทำด้วย ฉะนั้นพอจะสรุปได้ว่า องค์ประกอบของกิจกรรมมี 4 ประการ คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน (Fun) สัมพันธภาพ (Relationship) ปฏิภานโต้ตอบ (Interaction) และประสบการณ์ (Experience) (เสาวนีย์ เสนา. 2532: 32)

กิจกรรมนันทนาการ (Recreation activity) หมายถึง กิจกรรมที่ทำในเวลาว่างเพื่อให้ ประโยชน์และมีลักษณะจำเพาะ คือ เป็นกิจกรรมที่ร่างกายได้ออกแรงเคลื่อนไหว ทำด้วยสมัครใจใน และด้วยความพึงพอใจ (เอนก หงษ์ทองคำ 2542: 18 อ้างอิงจาก เกื้อ แก้วเกต. 2535: 2)

2.8 ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 38-53) ได้กล่าวถึงกิจกรรมนันทนาการและรูปแบบการจัด กิจกรรมไว้ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการศิลปหัตถกรรม (Art and crafts)

กิจกรรมศิลปหัตถกรรม หมายถึง การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยมือหรืองานด้านศิลปะต่างๆ ที่ ทำขึ้นด้วยมือ ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม หมายถึง งานด้านศิลปะต่างๆ ที่ทำขึ้นด้วยมือในเวลาว่าง และมีได้ทำเป็นอาชีพ หรือหวังผลกำไรใดๆ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ ความสามารถในการใช้มือสร้างงานฝีมือให้แก่ชุมชน เพื่อพัฒนาอารมณ์สุขและความเจริญเติบโต

ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมเหล่านี้ เช่น งานไม้ เย็บปักถักร้อย การวาดภาพ แกะสลัก งานประดิษฐ์อุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ฯลฯ

กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ไม่มีขอบเขตจำกัด ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว ผู้เข้าร่วมสามารถใช้จินตนาการของตน สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้อย่างอิสระ เช่น การแกะสลัก ผู้เข้าร่วมอาจแกะสลักไม้ ปูนปลาสเตอร์ ไปจนถึงแต่งกวาหรือผลไม้ต่างๆ ก็ได้ การวาดภาพ ผู้วาดอาจวาดบนกระดาษ ฝาผนัง ผ้า หรือบนกระเป๋าน้ำก็ได้ ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการประเภทนี้ จะช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การเป็นตัวของตัวเอง และการแสดงออกในรูปแบบต่างๆ สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัย นอกจากนี้ ยังเป็นกิจกรรมที่ไม่จำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง เพราะเราสามารถนำของที่ไม่มีประโยชน์แล้วมาประดิษฐ์ หรือสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์อย่างอื่นได้อีกด้วย

รูปแบบการจัดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรมนี้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบใด ผู้นำที่ดี ควรจะจัดเตรียมกิจกรรมไว้หลายๆ รูปแบบ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เลือกรูปแบบตามความคิดของผู้เข้าร่วมเอง เพื่อให้ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และผลงานที่ได้จะมีความหมายต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรมนั้นมีมากมาย แต่เป็นที่รู้จักเรียงตามความนิยม ได้แก่ เครื่องจักสาน เย็บปักถักร้อย เครื่องปั้นดินเผา การแกะสลักผลไม้ การทำร่ม การปั้น เครื่องเงินเครื่องเขิน การวาดภาพ การทอเสื่อ ประดิษฐ์ดอกไม้ ทำรองเท้า ทำกระเป๋าสีลค์สกรีน (Silk screen) ร้อยพวงมาลัย จัดดอกไม้ ทำวาว พับกระดาษ การเป่าแก้ว ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังมีศิลปะสมัยใหม่ (New arts) ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมมากขึ้น นั่นก็คือการประดิษฐ์งานศิลปะ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการสร้างสรรค์ ซึ่งจะทำให้เกิดผลงานที่ละเอียด ประณีต และเหมือนจริงมากขึ้น เช่น การประดิษฐ์บัตรอวยพรด้วยคอมพิวเตอร์ การผลิตภาพเคลื่อนไหวต่างๆ ด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงที่มีความละเอียดสูง ฯลฯ ทำให้เกิดศิลปะใหม่ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานและน่าสนใจเช่นกัน

2. กิจกรรมนันทนาการเกมกีฬา (Games and sports)

เกมและกีฬานั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องการความสัมพันธ์กันระหว่างทักษะการเคลื่อนไหว สติปัญญา ความทนทาน และพลังกำลังของร่างกาย ในการประกอบกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมจะมีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น ลูกบอล ไม้ตีและแร็กเกต ถุงมือ ฯลฯ โดยมากมักจะจัดกิจกรรมประเภทนี้ในสถานที่ที่เป็นบริเวณกว้าง เช่น สนามหญ้า โรงยิมเนเซียม ลานกว้าง เป็นต้น ในการเล่นหรือการแข่งขัน ก็จะมีกฎกติกาในการเล่น ตายตัวเฉพาะแต่ละชนิดเกมกีฬา เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เสมอภาค สนุก และท้าทาย ดังนั้นกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬา จึงเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ตื่นเต้น และท้าทายความสามารถของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งยังมีหลากหลายกิจกรรมสามารถเลือกเข้าร่วมได้ เหมาะสมทั้งวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ วัยสูงอายุ หญิง ชาย รวมทั้งคนพิการ ดังนั้น

กิจกรรมประเภทนี้จึงได้รับความนิยมสูงและมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

รูปแบบการจัดกิจกรรม

เกม (Games) หมายถึง การเล่นที่มีกฎ กติกา ในการเล่นอย่างชัดเจน โดยมากจะใช้ทักษะพื้นฐาน มิได้ใช้ทักษะขั้นสูงอย่างกีฬา โดยเกมมีจุดมุ่งหมายและมีคุณค่าในตัวเอง ช่วยให้ผู้เล่นได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความกล้าแสดงออก การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ พบเพื่อนใหม่ ฝึกการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้เกมยังสามารถแสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละประเทศด้วย ดังนั้น การจัดเกมที่ดีจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการจัดเสมอ การจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมนี้สามารถเลือกจัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายได้ โดยเลือกจากเกมประเภทต่างๆ ดังนี้

1. เกมสร้างสรรค์ เป็นเกมประเภทที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากรประสิทธิภาพในการทำงาน ความสัมพันธ์ในองค์กรต่างๆ เพื่อให้การทำงานขององค์กรนั้นๆ มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. เกมนำไปสู่กีฬาใหญ่ เป็นเกมที่ใช้ทักษะพื้นฐานการเคลื่อนไหว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมให้พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวต่างๆ ก่อนเล่นกีฬาประเภทต่างๆ

3. เกมเบ็ดเตล็ด

4. เกมการละเล่นพื้นเมือง

5. เกมคอมพิวเตอร์และไฟฟ้า

กีฬา (Sports) กิจกรรมกีฬานี้มีหลายประเภทกีฬานี้มีหลายประเภทกีฬาให้ผู้เข้าร่วมสามารถเลือกได้ตามความถนัดและความสนใจ ผู้จัดกิจกรรมสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. กีฬาประเภทเดี่ยว (Individual sports) คือ กีฬาใช้ทักษะในการเล่นเพียงคนเดียว ไม่จำเป็นต้องมีคู่แข่ง ทีม หรือผู้เข้าร่วมอื่นๆ เช่น จักรยาน โบว์ลิ่ง สเก็ตน้ำแข็ง ยิมนาสติก พายเรือ ยิงปืน ยิงธนู วูตวูต ตกปลา กรีฑา ลาน กอล์ฟ ขี่ม้า ยกน้ำหนัก เป็นต้น

2. กีฬาประเภทคู่แข่งขัน (Dual sports) คือ กีฬาที่ผู้เล่นสองคนขึ้นไป แสดงทักษะของแต่ละคนเพื่อแข่งขันกัน เช่น แบดมินตัน มวย เทนนิส ยูโด มวยปล้ำ เป็นต้น

3. กีฬาประเภททีม (Team sports) เป็นกิจกรรมกีฬาที่ใช้ทักษะของกีฬานั้นๆของแต่ละคนแสดงทักษะรวมกันประกอบกับการทำงานประสานกันเป็นทีม เพื่อแข่งขันกับทีมอื่นๆ กีฬาประเภทนี้มีหลายกีฬาที่เป็นที่นิยมเพราะตื่นเต้น สนุกสนาน เช่น บาสเกตบอล ฮอกกี้ วอลเลย์บอล รักบี้ ฟุตบอล เบสบอล เป็นต้น

4. กีฬาทางน้ำ (Aquatics sport) เช่น การว่ายน้ำ กระโดดน้ำ แข่งเรือ สกีนํ้า เป็นต้น

5. กีฬาเสริมสมรรถภาพ (Physical conditioning activities) เช่น การวิ่งเพื่อสุขภาพ การเต้นแอโรบิกแดนซ์ จักรยาน เป็นต้น

6. กีฬาปะทะต่อสู้ (Combative sport)

7. กีฬากึ่งนันทนาการ (Co-recreation sports) การจัดกิจกรรมกีฬาจะไม่สมบูรณ์ หากไม่มีการกีฬากึ่งนันทนาการที่สามารถจัดให้คนทุกเพศทุกวัยเข้าร่วมด้วยกันได้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เป็นที่ยอมรับของสังคม กิจกรรมดังกล่าว เช่น ดำน้ำ สเกตน้ำแข็ง สกี เทนนิส วอลเลย์บอล เป็นต้น

จะเห็นว่า กีฬาบางประเภทสามารถจัดในหลายรูปแบบได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และจุดมุ่งหมายของผู้จัด แต่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาที่ดี ไม่ควรเน้นในเรื่องการแข่งขันและผลแพ้ชนะ ควรจัดโดยให้โอกาสผู้ที่มีทักษะน้อยได้ชนะในการแข่งขันบ้าง

3. กิจกรรมนันทนาการการเต้นรำ (Dances)

การเต้นรำนั้นเป็นกิจกรรมการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหว เป็นการแสดงของมนุษย์ในความสามารถที่จะเคลื่อนไหว ซึ่งทำทางต่างๆ ถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของกิจกรรมในชีวิตโดยมนุษย์ และวัฒนธรรม การเต้นรำเป็นการแสดงออกถึงอารมณ์และเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ความสุข เสียใจ ความรัก สงคราม การบูชา ฯลฯ ซึ่งนักวิชาการได้จำแนกระหว่างการเคลื่อนไหวและการเต้นไว้ดังนี้คือ

การเคลื่อนไหว เป็นทั้งการแสดงกิริยาแบบรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ที่มาจากการตอบสนองภายในต่อสัญญาณ

การเต้นรำ เป็นการเคลื่อนไหวอย่างเป็นชุด ที่แสดงถึงปฏิกิริยาตอบสนองการกระตุ้นจากภายในหรือภายนอก

ดังนั้น การเคลื่อนไหวปกติของมนุษย์ก็เป็น การเคลื่อนไหวที่นำมาใช้ในการเต้นรำด้วย เช่น การกระโดด การหัน การยืดตัว การย่อตัว การหมุน การยกขึ้น และการสไลด์

รูปแบบการจัดกิจกรรม

กิจกรรมนันทนาการประเภทเต้นรำ (Dances) หรือที่มักนิยมเรียกกันว่า กิจกรรมเข้าจังหวะ นั้น ในปัจจุบันมีรูปแบบให้เลือกมากมาย โดยแต่ละกิจกรรมให้คุณค่าและความสนุกสนาน แตกต่างกันในปัจจุบัน มีดังนี้

1. การลีลาศ (Ballroom dancing) กิจกรรมลีลาศ หรือที่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนมา เรียกว่า กีฬาลีลาศ (Dance sport) นั้น เป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทเต้นรำกิจกรรมหนึ่ง ที่เป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากใช้ในการแข่งขันสังคมต่างๆ ให้เกิดความสนุกสนาน ได้พบปะรู้จักผู้คนมากมาย ผู้เต้นได้ออกกำลังกายประกอบกับเสียงดนตรี ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีอารมณ์สุนทรีย์ หรือจนถึงการฝึกเพื่อการแข่งขันก็ได้ การเต้นจะเต้นเป็นคู่ ชาย-หญิง ฝ่ายชายจะเป็นผู้นำให้ผู้หญิงแสดงท่าทาง หรือลีลาต่างๆ ตามจังหวะดนตรี แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

1.1 ประเภทบอลรูม (Ballroom) หรือ สแตนดาร์ด (Standard)

การลีลาศในประเภทบอลรูมนั้น จะมีลักษณะการเต้นที่สง่างาม ชายและหญิงจะเคลื่อนไหวไปพร้อมกัน การเคลื่อนที่จะเคลื่อนที่เป็นบริเวณกว้าง จังหวะในประเภทบอลรูมนี้นี้ ได้แก่ วอลซ์ แทงโก ควิกสเตป สโลว์ ฟอกซ์ทรอต และควิกวอลซ์

1.2 ประเภทลาตินอเมริกัน (Latin American)

การลีลาศในประเภทลาตินอเมริกันนี้ จะมีลักษณะการเต้นที่สนุกสนาน จังหวะดนตรีค่อนข้างเร็ว แต่ก็ยังคงแสดงความสวยงามอ่อนช้อยด้วยเช่นกัน การเต้นจะใช้บริเวณน้อยกว่าประเภทบอลรูม การก้าวเท้าจะก้าวเพียงสั้นๆ จังหวะในการลีลาศประเภทนี้ ได้แก่ คิวบันรัมบ้า ชะชะซ่า ใจฟู้ว์ แซมบ้า พาโซโดเบล ฯลฯ

2. นาฏศิลป์สากลการเต้นรำแบบนาฏศิลป์สากลนี้ มีกิจกรรมให้เลือกหลายประเภท เป็นกิจกรรมการเต้นที่ช่วยพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว การใช้กล้ามเนื้อในลักษณะต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง สวยงาม รวมทั้งสร้างให้เกิดความมีสุนทรีย์ทางดนตรีให้ฟังและเคลื่อนไหวตามเสียงดนตรีได้อย่างกลมกลืน ผู้เต้นอาจเต้นคนเดียว เป็นคู่หรือเป็นหมู่ก็ได้ แต่ละกิจกรรมของนาฏศิลป์สากลนี้ ต่างก็จะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ แจ๊ส บัลเลต์ แท็ป โมเดิร์นแดนซ์ ครีเอทีฟฟิวเมนต์ ฯลฯ

3. ระบำพื้นเมือง (Folk dance) ระบำพื้นเมืองเป็นกิจกรรมประเภทเต้นรำ (Dance) ประเภทหนึ่งที่สามารถแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้นๆ เช่น การรำของไทย ลาว พม่า ต่างก็มีลักษณะการรำรำที่แตกต่างกันออกไป การเต้นรำของต่างชาติ เช่น ชาวสกอตแลนด์ อิสราเอล รัสเซีย ฯลฯ ต่างก็มีลักษณะการเต้นและการแต่งกายแตกต่างกัน ทั้งทำในการรำรำ หรือการเต้น และเครื่องแต่งกาย สามารถแสดงถึงวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละชาติได้เป็นอย่างดี ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการประเภทระบำพื้นเมืองนี้ นอกจากจะให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นการเข้าสังคมอย่างหนึ่งแล้ว ยังช่วยให้ผู้เข้าร่วมได้รู้ถึงลักษณะนิสัยของคนในแต่ละชาติ รวมถึงศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้นๆ ด้วย

4. กิจกรรมการชมการแสดงประเภทเต้นรำ การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภทการเต้นรำ (Dance) นี้ นอกจากผู้เข้าร่วมจะเป็นผู้เต้นรำในประเภทต่างๆ ด้วยตนเองแล้ว ผู้เข้าร่วมยังสามารถเข้าร่วมกิจกรรมนี้ได้โดยการเป็นผู้ชมการแสดงประเภทเต้นรำนี้ เช่น ชมการแสดงบัลเลต์ แจ๊ส รำประเภทต่างๆ ชมการโชว์ลีลาศ ฯลฯ อันทำให้เกิดการผ่อนคลายความเครียด ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้รับความรู้ด้วยเช่นกัน

4. กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา (Tourism and traveling)

การท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจ และนิยมเลือกในช่วงเวลาว่างหรือเวลาอิสระมากที่สุดประเภทหนึ่ง เพราะเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่มีรูปแบบที่น่าสนใจหรือเรียกว่า สิ่งดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง วิทยาศาสตร์ อนุรักษ์ธรรมชาติ ภูมิอากาศ ทัศนียภาพ ชีวิตสัตว์ป่า นันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง และกีฬา การบันเทิงและการอาบน้ำแร่เพื่อสุขภาพ

5. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสงบสุข

อารมณ์ของมนุษย์เรานั้นเกิดจากสิ่งกระตุ้นจากสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่มากระทบ ซึ่งเหตุการณ์หนึ่งๆ อาจส่งผลต่ออารมณ์ของคนแต่ละคนแตกต่างกันออกไป เหตุการณ์ใดที่มากระทบแล้วทำให้เกิดความพึงพอใจ ความยินดี อารมณ์ที่เกิดขึ้นก็คือ อารมณ์สุข กิจกรรมนันทนาการต่างๆ ต่างก็จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาอารมณ์สุขของมนุษย์เป็นวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่ง ซึ่งอารมณ์สุขของมนุษย์มี 2 ลักษณะ คือ

1. อารมณ์สุขสนุกสนาน (Fun) อารมณ์สุขลักษณะนี้ เกิดจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เน้นในเรื่อง ของการเคลื่อนไหว กิจกรรมกระตุ้นความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจ ตลกขำขัน กิจกรรมนันทนาการที่ก่อให้เกิดอารมณ์สนุกสนานนี้ ได้แก่ การเต้นรำ ปีนเขา พายเรือ การนั่งพูดคุยสนทนา เล่นกีฬา

2. อารมณ์สุขสงบ (Peace) อารมณ์สุขสงบนี้เกิดจากเหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เน้นในเรื่องของการพัฒนาจิตใจ สมาธิ และสติปัญญา ซึ่งจะไม่เน้นในเรื่องของการเคลื่อนไหว หรือการกระตุ้นอารมณ์มากนัก จะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เราสงบ ได้มีโอกาสเรียนรู้ตนเอง เรียนรู้ผู้อื่น และพัฒนาตนเองในด้านของจิตใจและสติปัญญา เกิดความสงบยิ่งขึ้น เกิดความสบายใจ สร้างความสมดุลระหว่างการทำงานกับการพักผ่อน พัฒนาระบบต่างๆ ของร่างกายควบคู่ไปกับจิตใจ สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ ทำให้เกิดความสุขในลักษณะสุขสงบ กิจกรรมนันทนาการที่ทำให้เกิดอารมณ์สุขสงบนี้ ได้แก่ การนั่งสมาธิ การสร้างมโนภาพ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การปฏิบัติโยคะ การฟังเพลง แล้วผ่อนคลายตามเสียงเพลง การศึกษาธรรมชาติ ปรัชญา มวยจีน เป็นต้น

กิจกรรมนันทนาการ คนส่วนใหญ่มักคิดว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อให้เกิดความสุขสนุกสนานเท่านั้น แต่ที่จริงแล้วยังมีกิจกรรมนันทนาการที่มีความสำคัญมากอีกกิจกรรมหนึ่งก็คือ กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาจิตใจและความสุขสงบนั่นเอง

6. กิจกรรมนันทนาการการละคร (Drama)

นันทนาการประเภทการละคร เป็นกิจกรรมการแสดงออกเป็นการระบายอารมณ์หรือกิจกรรมของชีวิตประจำวัน การสร้างความรู้สึการแสดงออกแห่งตน นันทนาการละครเกิดได้หลายวิธี เช่น เกิดจากการแสดงพิธีการศาสนา การฝัน หรือจินตนาการ ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์สุข สนุกสนาน เป็นต้น

รูปแบบของการจัดกิจกรรม

1. การละครในลักษณะการเลียนแบบส่งเสริมจินตนาการการเลียนแบบพฤติกรรมของคน สัตว์ หรือธรรมชาติ
2. การละครแบบสร้างสรรค์ ส่งเสริมการแสดงออก เพื่อให้เกิดจินตภาพ ภาพพจน์ แนวคิด เพื่อปลูกอารมณ์ในแบบต่างๆ
3. การละครเป็นพิธี เป็นการแสดงละครที่ถูกกำกับบทบาท ลีลาท่าทาง เพื่อให้ผู้ชมเกิดความพึงพอใจในการใช้ความสามารถของผู้แสดง การทอ้งบท เลียนแบบและวินัยของผู้แสดง

4. ละครร้อง
5. ละครรำ
6. ละครชาตรี
7. มโนราห์
8. โขน
9. หลึ่งตะลุง
10. พุ่่นกระบอก
11. นาฏศิลป์
12. อุปรากร
13. ละครพูด

7. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก (Hobby)

งานอดิเรกจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณค่าชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่วัยเด็กเยาวชน และผู้สูงอายุ เป็นการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ชีวิต เป็นการบำบัดทางกายและจิตใจ ส่งเสริมโอกาสให้บุคคลเลือกกิจกรรมตามความสนใจ สมัยครใจ และกระทำด้วยความเต็มใจในช่วงเวลาอิสระ เวลาว่าง และเพื่อพัฒนาคุณค่าชีวิตของบุคคล และสังคม

รูปแบบการจัดกิจกรรม

งานอดิเรกประเภทแสดงหรือกระทำ เช่น ประดิษฐ์ ต่อเติม วาดภาพ เป็นต้น

1. งานอดิเรกประเภทสะสม เช่น สะสมแสตมป์ เหรียญที่ระลึก ของเก่า เป็นต้น
2. งานอดิเรกประเภทสร้างสรรค์ เช่น แกะสลัก วาดภาพ ออกแบบ พัฒนาเกม เป็นต้น
3. งานอดิเรกประเภทศึกษาเรียนรู้ เช่น เรียนรู้เทคนิคสิ่งต่างๆ ศึกษาในศาสตร์วิชาใหม่ เป็นต้น

8. กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง (Music and singing)

ดนตรีเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้สึกของมวลมนุษยชาติ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน บุคคล ชุมชน คู่กันเคยกับดนตรี ทั้งในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การแสดงออก แห่่งตน การท้าทาย การแสดงความสามารถขั้นสูงสุดที่บุคคลจะพึงกระทำได้ ดนตรีเป็นการระบายอารมณ์ เป็นการผ่อนคลายความเครียดขณะทำงานหรือเวลาว่าง กล่าวโดยสรุป ดนตรีเป็นนันทนาการที่ต้องมีความคู่กับสังคม เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน มีบทบาทต่อบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ประเภทของดนตรี จำแนกตามลักษณะการเข้าร่วม ดังนี้คือ

1. การร้องเพลง เช่น เพลงไทย สากล เพลงโอเปร่า เพลงคลาสสิก เป็นต้น
2. การเล่นดนตรี เช่น เครื่องสาย กีตาร์ เปียโน ไวโอลิน เป็นต้น
3. การฟังดนตรี เช่น คอนเสิร์ต ซิมโฟนี เครื่องสาย เป็นต้น
4. เพลงประกอบกิจกรรมเข้าจังหวะ เช่น เพลงพื้นเมือง รำวง เป็นต้น

5. การสร้างสรรค์ทางดนตรี เช่น การแต่งเพลง เนื้อร้อง ทำนอง การประดิษฐ์
อุปกรณ์ดนตรี เป็นต้น

6. กิจกรรมดนตรีแบบผสม เช่น การเดินรำพื้นเมือง ระบำบัลเลต์ ละครเพลงโอเปร่า
เทศกาลดนตรี เป็นต้น

รูปแบบการจัดกิจกรรม

1. ดนตรีสำหรับเด็กและเยาวชน เช่น โรงเรียนสอนดนตรี ดนตรีสำหรับเยาวชน การศึกษา
การเล่นและฟังดนตรี เป็นต้น

2. ดนตรีสำหรับประชาชน การจัดสวัสดิการดนตรีสำหรับประชาชนทั่วไป เช่น ศูนย์สังคีต
สังคีตศาลา ศูนย์วัฒนธรรมหรือคอนเสิร์ตเพื่อธุรกิจการบันเทิง ผับ ดิสโก คลับ สโมสร ห้างอาหาร
ภัตตาคาร เป็นต้น

3. ดนตรีสำหรับวัยสูงอายุ เพื่อบริการแก่ประชากรสูงอายุ ซึ่งมีความต้องการและสนใจใน
กิจกรรมดนตรีที่แตกต่างออกไป

4. ดนตรีสำหรับประชากรกลุ่มพิเศษ เช่น คนพิการ บุคคลด้อยโอกาส กลุ่มเยาวชน และ
กลุ่มพฤติกรรมเบี่ยงเบน

9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง (Outdoor recreation)

เป็นกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมให้บุคคลได้มีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ สภาพแวดล้อม
ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล
และสังคม แหล่งนันทนาการประเภทนี้ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ฟาร์ม ค่ายพักแรม
สวนหย่อม สวนผักผลไม้ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ หรือศูนย์ชุมชนที่นอกเหนือจากสภาพแวดล้อมใน
บ้านหรือในห้องเรียน

แหล่งนันทนาการกลางแจ้ง เช่น สนามกีฬา ค่ายลูกเสือ เนตรนารี สระว่ายน้ำ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
สุสานโบราณวัตถุ โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ เป็นแหล่งที่ให้ความรู้ทักษะเบื้องต้น สร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การปรับตัวของมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
การป้องกันรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความประทับใจ เป็นต้น

สนามเด็กเล่นและสถาบันศึกษา ก็เป็นแหล่งนันทนาการกลางแจ้ง ที่ช่วยพัฒนากิจกรรมของ
เยาวชนและประชาชนในด้านการเจริญเติบโตและคุณภาพชีวิต

10. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม (Socck Recreation)

โดยทั่วไป มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องการความรัก ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ การเป็น
เจ้าของ ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโอกาส มนุษย์สัมพันธ์
ความเข้าใจ ความสามัคคี อันดีต่อเพื่อนมนุษย์

รูปแบบการจัดกิจกรรม

1. เกม ซึ่งมีความหลากหลาย เช่น เกมกลุ่มสัมพันธ์ เกมสร้างสรรค์ เกมนันทนาการ
เกมเบ็ดเตล็ด เกมการแข่งขัน เกมจินตนาการ เป็นต้น

2. ละคร เพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมสังคม ละครช่วยในการเสริมสร้างการแสดงออกทางจินตนาการ และความสนุกสนานเพลิดเพลินของชุมชน

3. ดนตรี เพื่อเป็นมโหรีสห เพื่อการสร้างสรรคในกลุ่มนคนและเป็นการระบายอารมณ์ สร้างความรักความเข้าใจ สร้างมิตร วัฒนธรรมประเพณีในชาติและนานาชาติ

4. การเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ การลีลาศ การละเล่นพื้นเมือง เดินร่ำประกอบจังหวะ ดนตรี เป็นการเปิดโอกาสทางสังคมให้ชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างเพศทางสังคม

5. กีฬา เพื่อนันทนาการส่งเสริมคุณค่าความสามัคคี การใช้เวลาว่างของสมาชิกเพื่อการสังคมและมนุษย์สัมพันธ์ สมรรถภาพทางกายและจิต

6. ศิลปหัตถกรรม ซึ่งมีประโยชน์ต่อชุมชน ตัวอย่างชุมชนหนึ่งอาจจะร่วมกันจัดเทศกาลศิลปหัตถกรรมของหมู่บ้านหรือชุมชน โดยใช้ศิลปหัตถกรรมเป็นสื่อและกิจกรรมของชุมชน ตลอดจนเป็นมหรหกรรม เทศกาลศิลปหัตถกรรมนานาชาติ

7. งานเลี้ยงสร้างสรรค การไปรับประทานอาหารนอกบ้าน ปิกนิก งานปาร์ตี้ เป็นกิจกรรมทางสังคมที่สร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

11. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ (Special events)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโอกาสเทศกาลพิเศษ ต้องมีการจัดเตรียมอาคารสถานที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ ชุมชนได้มาร่วมกัน เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง คริสต์มาส ตรุษจีน เป็นต้น รวมทั้งกิจกรรมวันพิเศษของบุคคลในครอบครัว เช่น วันเกิด วันครบรอบแต่งงาน เป็นต้น

รูปแบบการจัดกิจกรรม

1. วันนันทนาการพิเศษ เทศกาลมหรหกรรมต่างๆ เช่น วันสงกรานต์ ลอยกระทง หรือ เทศกาล ศิลปหัตถกรรม วันเกิดชุมชน เป็นต้น

2. นิทรรศการ เป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชน เช่น งานอดิเรก การประกวดสิ่งประดิษฐ์ สัตว์เลี้ยง แสตมป์ เป็นต้น

3. การแสดงบนเวที เช่น ละครสัตว์ คอนเสิร์ต ดนตรี เป็นต้น

4. การประกวดทักษะความสามารถ เช่น การจัดสวนดอกไม้ แข่งขันตกปลา ทำขนมเค้ก ประกวดนางงาม แข่งขันกินผลไม้ แข่งขันจักรยาน

5. เทศกาลเดินร่ำ เทศกาลดนตรี เทศกาลศิลปหัตถกรรม เทศกาลกีฬาพื้นเมือง

12. กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน) (Reading speaking and writing)

นันทนาการประเภทวรรณกรรมส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาทักษะความรู้และสามารถจัดได้ทุกระดับวัย และเพศ กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรมก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน การแสดงออกแห่งตนอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการพัฒนาจินตนาการ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมแบบประหยัดได้ และเป็นกิจกรรมที่เกาแก่ของมนุษยชาติ

รูปแบบการจัดกิจกรรม

การอ่าน (Reading) เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีหลายรูปแบบ เช่น การอ่านหนังสือประวัติศาสตร์คนสำคัญ การจัดวิธีอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านนวนิยาย การอ่านเพื่อชุมชน การอ่านหนังสือปริทัศน์ การอ่านหนังสือวรรณกรรมชั้นเยี่ยม

การเขียน (Writing) มีหลายรูปแบบ เช่น การเขียนจดหมายสังคมธุรกิจ การเขียนบทร้อยกรอง การเขียนแบบสมัครเล่น การเขียนบทร้อยแก้วเพื่อสื่อมวลชน การเขียนคอลัมน์ การเขียนเพื่อพัฒนาทักษะภาษา การเขียนหนังสือรายปักษ์

การพูด (Speaking) มีหลายรูปแบบ เช่น การพูดโต้ว่าที่ การพูดทางวิทยุ โทรทัศน์ การเล่านิทาน การอภิปราย ชักถาม การจัดพบปะสมาคม การพูดในที่ชุมชน การพูดในเชิงธุรกิจการทูต

13. กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร (Voluntary service)

กิจกรรมอาสาสมัครเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การให้และการรับการร่วมมือของชุมชน อันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและการพัฒนา จิตใจของบุคคลและสังคม อาสาสมัครเป็นการให้บริการโดยปราศจากสินจ้างรางวัล เป็นการเสริมสร้างทักษะและการสร้างคุณภาพชีวิต การให้บริการอาสาสมัคร เป็นการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ โดยอาศัยแรงงาน ความร่วมมือของกลุ่ม หน่วยงานเอกชน ชุมชน และองค์การธุรกิจการค้าที่จะต้องจัดบริการชุมชน

รูปแบบการจัดกิจกรรม

1. การพัฒนาชุมชน ได้แก่ วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ โบราณสถาน โบราณวัตถุ
2. ลูกเสือชาวบ้านพัฒนาชุมชนหรือหมู่บ้าน
3. กีฬา ที่จัดโดยสโมสร สมาคมกีฬาหรือสถาบันการศึกษา
4. งานศิลปะ จัดกิจกรรมศิลปะชุมชน การส่งเสริมศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
5. นันทนาการนอกเมือง กลางแจ้ง ช่วยส่งเสริมคุณค่าอาสาสมัคร การให้ การรับ ผู้นำผู้ตามที่ดี
6. กิจกรรมพัฒนาอาสาสมัครให้เยาวชนให้เกิดการพัฒนาลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์
7. ศูนย์เยาวชนส่งเสริมการพัฒนาเยาวชน การบริการอาสาสมัครแก่ชุมชน
8. โรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษาจัดชุมนุม ฝึกอบรมนักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้รู้จัก

กิจกรรม อาสาสมัครบริการสังคม

9. สมาคมและมูลนิธิที่เป็นองค์การเอกชนอาสาสมัคร จัดกิจกรรมอาสาสมัครบริการชุมชน สังคม สมาคมสตรี สมาคมตรีแห่งชาติและเด็ก มูลนิธิสายใจไทย สโมสรโรตารี สโมสรไลออน เป็นต้น

14. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ

สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนทุกคน จุดมุ่งหมายของนันทนาการประการหนึ่ง ก็เพื่อพัฒนาสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตของคนให้สมบูรณ์ ดังนั้น กิจกรรมนันทนาการอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น พร้อมกับความสนใจในสุขภาพของคนในปัจจุบัน คือ กิจกรรมนันทนาการ

ประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ ซึ่งกิจกรรมนั้นหนทางการประเภทนี้เป็นกิจกรรมแบบผสมผสาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการลีลาชีวิต (Life style management) ซึ่งนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของคำว่า หนันทนาการสุขภาพ (Wellness) ว่าหมายถึง กิจกรรมประเภทลีลาชีวิต (Lifestyle) ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีความประสงค์ที่จะฝึกฝนด้านสุขภาพและกิจกรรมนั้นหนนาการสุขภาพ (Wellness) คือ กิจกรรมนั้นหนนาการเพื่อพัฒนาสุขภาพนั่นเอง ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการจัดการของบุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลการศึกษา โอกาสสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม และยังเป็นการจูงใจในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้มากที่สุดเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินชีวิตเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

รูปแบบการจัดกิจกรรม

1. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพ
2. การจัดการเกี่ยวกับโภชนาการ
3. การจัดการเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่ม สิ่งเสพติด
4. การจัดโปรแกรมนั้นหนนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
5. การสร้างสมดุลสุขภาพกายสุขภาพจิต
6. การควบคุมความเครียดและการผ่อนคลาย
7. การจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อพฤติกรรมเสี่ยง

15. กิจกรรมนั้นหนนาการกลุ่มสัมพันธ์และมนุษย์สัมพันธ์ (Group process)

กิจกรรมนั้นหนนาการกลุ่มสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์การทำงานเป็นทีม การประสานงานร่วมมือของกลุ่ม และยังส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ พฤติกรรมของกลุ่มสังคมในวิถีประชาธิปไตยอีกด้วย กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มีประโยชน์อย่างยิ่งในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ให้รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบและบทบาทของตนเองและสังคมที่ดี

รูปแบบการจัดกิจกรรม

กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สามารถจัดในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ ดังนี้

1. เกม (Game) ผู้สอนสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นให้ผู้เรียนลงเล่นด้วยตัวเองภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาบางอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะมีผลออกมาในรูปแบบของการแพ้การชนะ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน
2. บทบาทสมมุติ (Role-play) วิธีการนี้มีลักษณะเป็นสถานการณ์สมมุติเช่นเดียวกับเกม แต่มีการกำหนดบทบาทของผู้เล่นในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้นมาแล้วนั้นให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นและแสดงออกตามธรรมชาติ โดยอาศัยบุคลิกภาพประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดของตนเองเป็นหลัก ดังนั้น วิธีนี้จึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสวิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของตนเองอย่างลึกซึ้ง และยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้น่าสนใจและน่าติดตามอีกด้วย

3. กรณีตัวอย่าง (Case) เป็นวิธีการสอนที่ใช้กรณีหรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงๆ นำมาดัดแปลงและใช้เป็นตัวอย่างในการให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหานั้น

4. สถานการณ์จำลอง (Simulation) คือ วิธีจำลองสถานการณ์จริงหรือสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และมีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดงเพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับจนเกินไป

5. ละคร (Acting or dramatization) คือ วิธีการให้ผู้เรียนทดลองแสดงบทบาทตามบทที่เขียนไว้ ผู้แสดงจะต้องให้สมตามบทโดยไม่นำบุคลิกภาพและความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง อันจะมีส่วนทำให้เกิดผลเสียต่อการแสดงบทบาทนั้นๆ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการที่จะเข้าใจความรู้สึก เหตุผล และพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งความเข้าใจนี้มีส่วนช่วยเสริมสร้างความเห็นอกเห็นใจกัน ฝึกความรับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกัน และฝึกการทำงานร่วมกันด้วย

6. กลุ่มย่อย (Small group) วิธีนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และช่วยให้ผู้เรียนได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ มีบทบาทสำคัญอย่างแท้จริงที่จะช่วยให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ให้ความสนุกสนาน ความพึงพอใจ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต มีเป้าหมายและมีการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ดังนั้นการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับเยาวชนจึงมีความสำคัญ มีประโยชน์และคุณค่าต่อเยาวชนอย่างยิ่ง

2.9 หลักการจัดกิจกรรมนันทนาการ

เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1984: 230-237) ได้กล่าวว่า เด็กอายุ 2-5 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้การติดต่อกับสังคมและสมาคมกับบุคคลภายนอก การปรับตัวกับบุคคลอื่นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเล่น และการศึกษาพบว่า ทักษะคติและแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมที่ปรากฏในช่วงวัยนี้ คือ การต่อต้าน การก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท การแข่งขันชิงดีชิงเด่น การร่วมมือ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การมีใจกว้างขวาง การเป็นที่ยอมรับของสังคม การเห็นอกเห็นใจ พฤติกรรมเหล่านี้มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างมาก

ดอร์ดาห์ (Dardah. 2000: 85) ได้ทำการสำรวจชาวอาร์เมเนียของกลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำพบว่า กลุ่มเยาวชนดังกล่าว มีคะแนนชาวอาร์เมเนียดีกว่าผู้ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

เอนก หงษ์ทองคำ (2542: 76) กล่าวว่า การจัดการนันทนาการไม่ว่าจะเป็นการจัดการของภาครัฐหรือเอกชนนั้น จะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ คน เงิน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และวิธีการดำเนินงาน ในการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยคนที่เป็นนันทนาการและบุคคลทั่วไป

กำโชค เผือกสุวรรณ (2538: 2) กล่าวว่า การบริหารจัดการนันทนาการ เป็นการบริหารเพื่อ การบริการ โดยจัดดำเนินการเหมือนบริหารงานบริการทั่วไปแต่นำกิจกรรมมาเป็นสื่อหรือเครื่องมือ ให้บรรลุเป้าหมาย

สมคิด บางโม (25 38: 59) ได้ให้ความหมายของการจัดการไว้ ดังนี้ การจัดการ คือ ศิลปะ การใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล สุวรรณศรี (ม.ป.ป.: 158-163) กล่าวว่า ผู้นำนันทนาการเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการ จัดนันทนาการต้องพิจารณาถึงผู้นำที่มีอยู่ในด้านจำนวน ความรู้ ความสามารถ มีบุคลิกภาพดี ยิ้มแย้มเป็นมิตร มีมารยาท สุภาพเรียบร้อยทั้งกาย วาจา ใจ รู้จักวางตัวให้เหมาะสม มีคุณธรรม ผู้นำจะเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วยสร้างบรรยากาศให้สมาชิกสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรม สมาชิกมีความพึงพอใจ ถือเป็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมนันทนาการให้บรรลุเป้าหมาย

3. ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

3.1 ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร

ศูนย์เยาวชน หมายถึง สถานที่สร้างเสริมประสบการณ์นันทนาการให้แก่เยาวชน หรือสถาบันที่จัดให้เยาวชนท้องถิ่นได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ ใช้เวลาว่างหลังจากการศึกษาให้ได้ ประโยชน์ เช่น ได้พักผ่อน ได้ความรู้ สร้างความสามัคคี ออกกำลังกาย ทำงานศิลปะ และทำ ประโยชน์ร่วมกันซึ่งแต่ละศูนย์ก็จะมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ กีฬา ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ ห้องสมุด และกิจกรรมพิเศษอื่นๆ เช่น การทัศนศึกษา การแข่งขันกีฬาของศูนย์ และการอยู่ค่าย พักแรม เป็นต้น

3.2 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และดำเนินงานของศูนย์เยาวชน

เสาวนีย์ เสนาสุ (2532: 106) โดยทั่วไปการจัดตั้งศูนย์เยาวชนขึ้นก็เพื่อเป็น ศูนย์กลางให้เยาวชนของชาติในท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ ได้มีโอกาสพบปะกัน เพื่อใช้เวลาว่างจากการศึกษา เล่าเรียน หรือประกอบกิจการใดๆ แล้วให้เกิดประโยชน์ทางกิจกรรมนันทนาการ เพื่อความสามัคคี เป็นมิตรต่อกัน เล่นกีฬา หาความรู้ ทำประโยชน์ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการชักนำให้ เยาวชนใช้ชีวิตในวัยรุ่นไปในทางที่ดีงาม มีสุขภาพอนามัยดี แข็งแรง เพื่อเป็นประโยชน์ในอนาคต ของตนเองและของประเทศชาติสืบไป

อาภรณ์ มณีโชติ (2538: 12) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและดำเนินของ ศูนย์เยาวชน อาจกล่าวได้ดังนี้

1. เพื่อใช้ศูนย์เยาวชนเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับเด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการใช้กิจกรรมต่างๆของศูนย์เยาวชนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม
2. เพื่อส่งเสริมเยาวชนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม
3. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชนให้สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
4. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชน

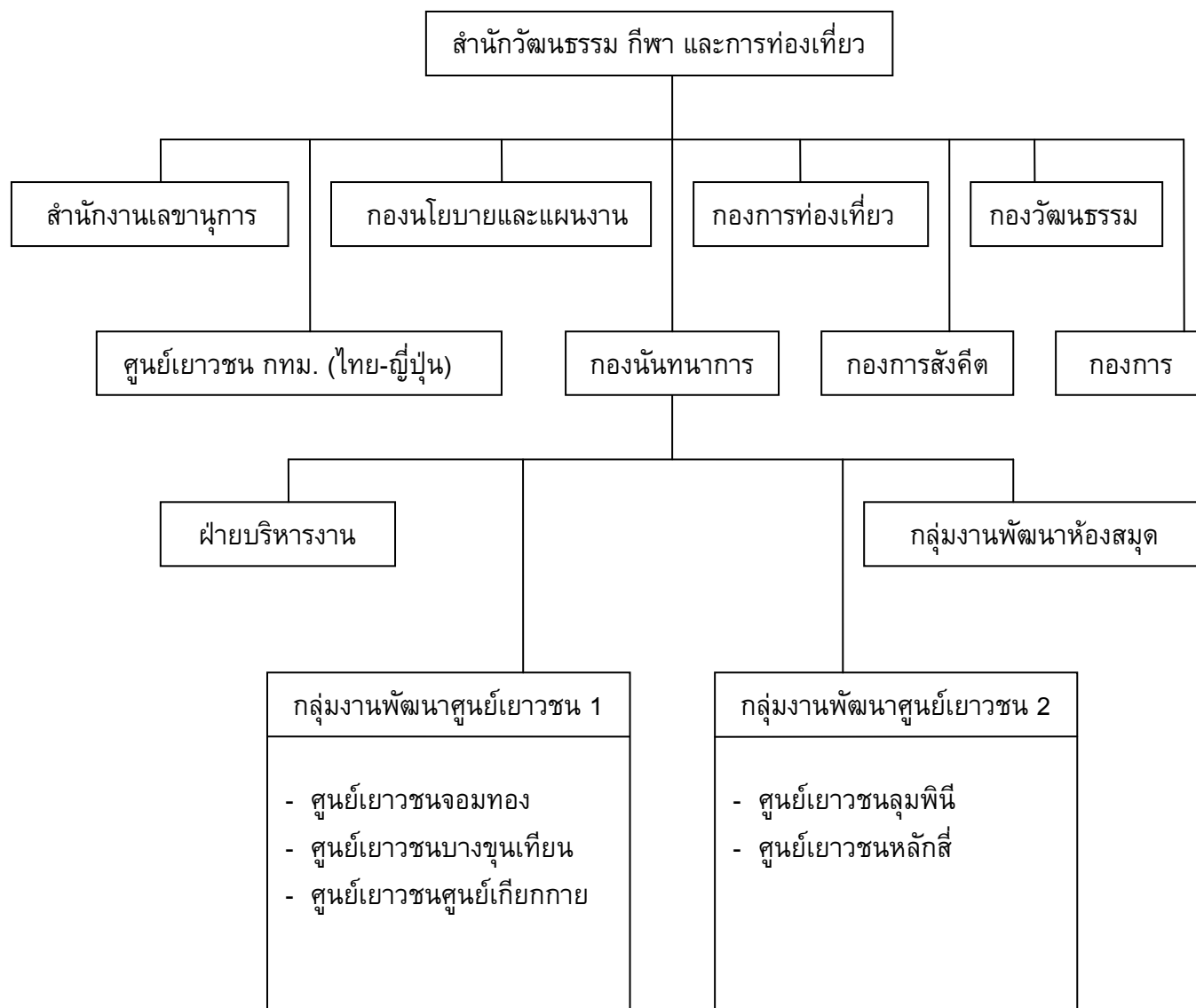
ศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานคร

ศูนย์เยาวชนมีจำนวน 26 ศูนย์ สังกัดสำนักงานเขต ในขณะที่ศูนย์เยาวชนอีก 6 ศูนย์ สังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว

ตาราง 1 รายชื่อศูนย์เยาวชนในสังกัดสำนักงานเขต สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขต	ศูนย์เยาวชน
1. พระนคร	- เทเวศร์ - วัดมหาธาตุ
2. ดุสิต	- สวนอ้อย
3. บางซื่อ	- โสมนัส
4. บางซื่อ	- เตชะวนิช
5. บางพลัด	- วัดฉัตรแก้วจกกลนี้ - สะพานพระราม 8
6. ธนบุรี	- เวฬุราชิน
7. บางกอกใหญ่	- โรตารีธนบุรี
8. บางกอกน้อย	- อัมพวา
9. ดลิ่งชัน	- วัดพุทธนิมิต
10. ปทุมวัน	- ปทุมวัน - บ่อนไก่
11. ทุ่งครุ	- ทุ่งครุ
12. ราษฎร์บูรณะ	- สะพานพระราม 9
13. บางนา	- บางนา
14. ลาดกระบัง	- ลาดกระบัง
15. ยานนาวา	- วัดดอกไม้
16. มีนบุรี	- มีนบุรี
17. คลองกุ่ม	- คลองกุ่ม
18. คลองเตย	- คลองเตย
19. จตุจักร	- วชิรเบญจทัศ
20. วัฒนา	- วัดธาตุทอง
21. บางเขน	- บางเขน
22. จอมทอง	- จอมทอง
23. บางรัก	- วัดหัวลำโพง

ที่มา: ผลการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ 2549.

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างศูนย์เยาวชนในสังกัดสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว
ที่แสดงผลการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานครประจำปีงบประมาณ 2549.5(25
ออนไลน์)

3.3 ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ความเป็นมา

เนื่องในวาระโอกาสที่ประเทศไทยจะจัดให้มีการเฉลิมฉลอง 200 ปีของกรุงรัตนโกสินทร์
ในเดือนเมษายน 2525 ทางรัฐบาลญี่ปุ่น มีความประสงค์จะสร้างถาวรวัตถุ เป็นอนุสรณ์และมอบให้
เป็นของขวัญแก่ประเทศไทย ในโอกาสอันเป็นมหามงคลนี้ คณะรัฐมนตรีในสมัย ฯพณฯ พลเอก
เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้พิจารณาโครงการต่างๆ ที่มีผู้เสนอหลายโครงการด้วยกัน ในที่สุด
คณะรัฐมนตรี ได้มีมติอนุมัติโครงการก่อสร้างศูนย์เยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการส่งเสริม

และพัฒนาเยาวชนของชาติ ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความเห็นชอบในโครงการนี้ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กรุงเทพมหานครดำเนินการ โดยสำนักสวัสดิการสังคมเป็นเจ้าของเรื่อง

กรุงเทพมหานครได้แต่งตั้งคณะกรรมการ อำนวยการก่อสร้างขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นายสมชัย วุฑฒิปรีชา) เป็นประธานประกอบด้วยคณะกรรมการร่วมอีก 14 ท่าน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารศูนย์เยาวชนแห่งนี้ โดยเฉพาะสำหรับสถานที่ก่อสร้าง ได้มีการพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้จัดสร้างขึ้นในบริเวณสนามกีฬาดินแดงของกรุงเทพมหานคร ถนนโรงปุ๋ย ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 73 ไร่ ในบริเวณสนามกีฬาแห่งนี้ มีอาคารเดิมอยู่ส่วนหนึ่ง คือ อาคารกีฬาเวสน์ ซึ่งใช้เป็นที่พักการศูนย์เยาวชนวิสุทธิ และจะเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์เยาวชนที่จะสร้างขึ้นใหม่หลังจากที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้ความเห็นชอบในโครงการก่อสร้าง ในรายละเอียดทั้งหมดแล้ว ได้มีการลงนามในสัญญาข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น ในการก่อสร้างศูนย์เยาวชนแห่งนี้ เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2522 โดยมี ฯพณฯเอกอัครราชทูตแห่งญี่ปุ่น เป็นผู้แทนรัฐบาลญี่ปุ่น และอธิบดีกรมวิเทศสหการ เป็นผู้แทนรัฐบาลไทย อาคารศูนย์เยาวชนแห่งนี้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างโดย บริษัท คูเมะ สถาปนิกและวิศวกร ซึ่งได้มีการพิจารณาร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของบริษัท คูเมะ ในขั้นตอนรายละเอียดต่าง ๆ และการพิจารณาได้เสร็จเรียบร้อยในเดือนธันวาคม 2522 การประกวดราคาก่อสร้างได้ดำเนินการที่ประเทศญี่ปุ่นผลปรากฏว่า บริษัท โอบายาชิ ภูมิ จำกัด เป็นผู้เสนอราคาล่าสุดได้เป็นผู้รับจ้างก่อสร้าง กรุงเทพมหานคร ได้เซ็นสัญญาการก่อสร้างกับบริษัทคูเมะ และบริษัทโอบายาชิ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2523 และได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2523 โดยมี ฯพณฯรองนายกรัฐมนตรี พันเอกถนัด คอมันตร์ เป็นประธานในพิธี การก่อสร้าง ตามสัญญาข้อตกลงการก่อสร้างได้แบ่งหน้าที่รับผิดชอบออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายไทย (กรุงเทพมหานคร) ฝ่ายญี่ปุ่น (บริษัทโอบายาชิ)

ฝ่ายไทย (กรุงเทพมหานคร)

1. จัดเตรียมสถานที่ ทดสอบสภาพดิน ถมปรับระดับให้สูงขึ้นตามแบบรายละเอียดที่กำหนด
2. รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องติดตั้งไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ภายนอก รวมทั้งท่อระบายน้ำบริเวณสวน

ฝ่ายญี่ปุ่น

1. สร้างอาคารศูนย์ 3 ชั้น ซึ่งเป็นตึกใหญ่ประกอบด้วย โรงยิมเนเซียม ห้องฝึกอาชีพ ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องโถงแสดงนิทรรศการ ห้องฝึกกีฬาในร่ม ห้องอาหารและห้องที่ทำงานเจ้าหน้าที่
 2. สนามแข่งขันกีฬาใหญ่พร้อมลู่วิ่งและอัฒจันทร์ จุคนดูได้ 8,000 คน
 3. สระว่ายน้ำ ขนาด 25 X 50 ม. จุคนดูได้ 800 คน
 4. เวทีแสดงกลางแจ้ง จุคนดูได้ 500 คน
 5. อุปกรณ์กีฬา (รวมทั้งชนิดที่ต้องติดตั้งตายตัว) และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- ซึ่งเป็นส่วนประกอบของอาคารข้างต้น

6. ชั้วหนังสือสำหรับห้องสมุด

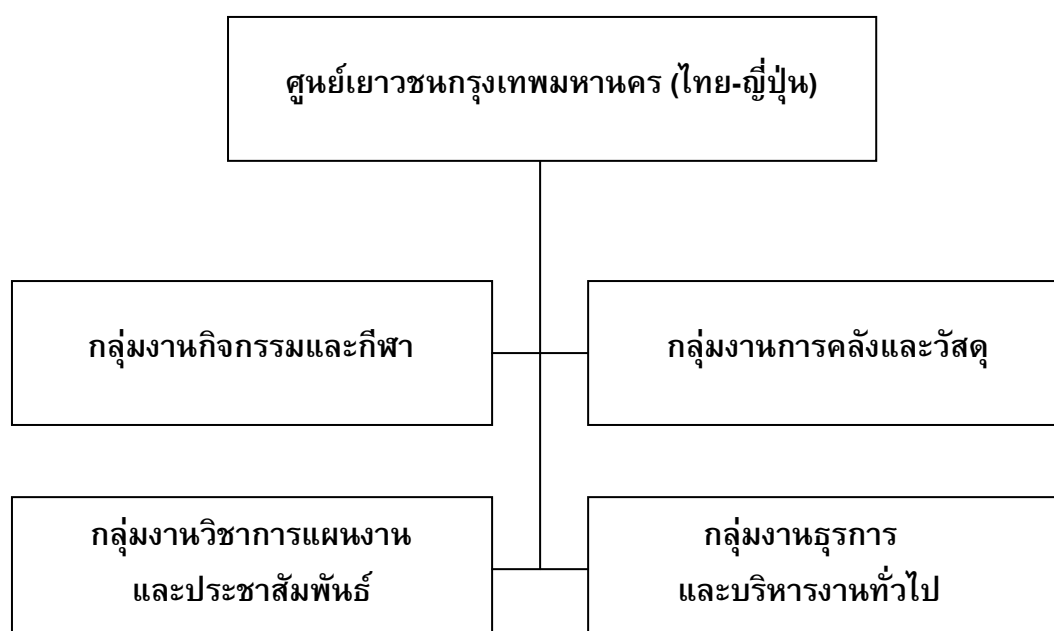
7. ห้องฉายภาพยนตร์พร้อมเวทีแสดง จุณคนดูได้ 200 คน

การก่อสร้างของฝ่ายญี่ปุ่นแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

โครงการระยะแรก รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติเงินช่วยเหลือ 1,000 ล้านบาท สำหรับการ ก่อสร้าง ในรายการข้อที่ 1 และอัตรจักร์บางส่วนของสนามกีฬาใหญ่ เริ่มดำเนินการก่อสร้างในเดือน กุมภาพันธ์ 2523 แล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม 2523

โครงการระยะที่สอง รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติเงินช่วยเหลือ 1,900 ล้านบาท สำหรับการก่อสร้าง ในรายการที่ 2-7 ได้เริ่มดำเนินการในเดือนกรกฎาคม 2523 แล้วเสร็จในเดือนตุลาคม 2524 รวม โครงการทั้งสองระยะ รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติเงินช่วยเหลือเป็นเงินทั้งหมด 2,900 ล้านบาท ประมาณ 252 ล้านบาท กรุงเทพมหานครได้รับมอบงานก่อสร้างจากบริษัท โอบายาซุมิ จำกัด เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2524 โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับมอบ รวมงบประมาณการ ก่อสร้างศูนย์ เยาวชนแห่งนี้ ทั้งเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นและเงินงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น ประมาณ 300 ล้านบาทเศษ กรุงเทพมหานครได้ตั้งชื่อศูนย์เยาวชนแห่งใหม่นี้ว่า “ศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)”

โครงสร้างศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
ที่มา: ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น). 2551. ออนไลน์

3.4 กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ได้จัดให้มีการบริการกิจกรรมขั้นพื้นฐาน โดยจะเปิดสอน และให้บริการฟรีสำหรับสมาชิก แต่จะต้องลงทะเบียนเรียนในวันปฐมฤกษ์เป็นสำคัญ ซึ่งมีกิจกรรมนันทนาการต่างๆ มากมายให้เลือกตามความสมัครใจและตามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โดยกิจกรรมจะแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. พลศึกษา
2. ดนตรี
3. นาฏศิลป์
4. ศิลปะ
5. คหกรรม

3.5 อาคารและสถานที่

อาคารสถานที่ภายในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ประกอบด้วย อาคารต่างๆ ดังนี้

- สนามกีฬา: ประกอบด้วย สนามฟุตบอลพร้อมลู่วิ่งมาตรฐานและสนามกีฬาประเภทลู่วิ่งและลาน อัฒจันทร์จุผู้ชมได้ 6,400 คน
 - อาคารกีฬาเวสน์ 1 เป็น อาคารเอนกประสงค์ใช้ในการแข่งขันกีฬาในร่มทุกประเภท จัดกิจกรรมนันทนาการ การแสดง ประชุม อบรม สัมมนา อัฒจันทร์จะจุผู้ชมได้ 3,800 คน ชั้นใต้ดินจอดรถยนต์ได้ 120 คัน
 - อาคารกีฬาเวสน์ 2 เป็นอาคารเอนกประสงค์ เช่นเดียวกับอาคารกีฬาเวสน์ 1 อัฒจันทร์จุผู้ชมได้ 1,300 คน
 - อาคารที่ทำการ ประกอบด้วย ที่ทำการสำนักงาน ห้องจัดกิจกรรมทั้งด้านกีฬานันทนาการและห้องสมุด
 - สระว่ายน้ำ ขนาดมาตรฐาน 25 x 50 เมตร อัฒจันทร์จุผู้ชมได้ 800 คน
 - สนามกีฬากลางแจ้งประกอบด้วย วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ตะกร้อละ 1 สนาม
 - เวทีการแสดงกลางแจ้ง จุผู้ชมได้ 500 คน
 - สนามเทนนิส 5 สนามพร้อมน็อคเอาท์ - สนามสควอช 4 สนาม
 - สนามฝึกซ้อมฟุตบอล 4 สนาม - สนามเปตอง 4 สนาม
 - ห้องประชุมพร้อมเวทีการแสดง จุผู้ชมได้ 200 คน
 - ห้องแสดงนิทรรศการ
 - ห้องสมุด
 - ห้องนันทนาการด้านนาฏศิลป์ ศิลปะ ดนตรี และคหกรรม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

แคปแลน (Kaplan. 1975: 90) ได้ศึกษาการใช้เวลาว่างของชนชาติต่างๆ พบว่า เพศมีส่วนกำหนดการทำกิจกรรมในเวลาว่าง เช่น เด็กชายชอบเล่นฟุตบอล แต่เด็กหญิงชอบเล่นเน็ตบอล แม้ว่าในปัจจุบันจะมีกระแสเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรีก่อให้เกิดความทัดเทียมกับบุรุษยิ่งขึ้น ทั้งด้านการทำงานและการทำกิจกรรมต่างๆ ก็ตาม แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง แม้ในกรณีการใช้เวลาว่าง

ฟิตซ์เซอรัลด์ และดูแรน (Fitzgerald and Durant. 1980: 585-594) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนในมลรัฐแทนเนสซี ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีต่อการบริการสาธารณะ 5 ประเภท คือ บริการของตำรวจ การระงับอัคคีภัย การสาธารณสุข การศึกษา และการคมนาคม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านภูมิหลัง และปัจจัยทางด้านทัศนคติของประชาชน มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะและส่งผลต่อเนื่องถึงความรู้สึกที่อยากจะเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะดังกล่าว โดยปัจจัยที่มีน้ำหนักมากที่สุดต่อความพึงพอใจของประชาชน คือ ปัจจัยทางด้านเชื้อชาติ รายได้ และทัศนคติที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายที่ตนเสียกับประโยชน์ที่ได้รับบริการ

ยัง และฟลาวเวอร์ (Young and Flower. 1982) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน Cook County Forest Preserve District (CCFPD) ซึ่งเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งมีความสงบและไม่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงสภาพใดๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการนั่งนอนการ นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพักผ่อนในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติมากกว่า

เดลีโอ (Deleo. 1983: 36-38A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในหน้าที่การงานและความพึงพอใจในการใช้เวลาว่างของผู้บริหารนันทนาการของเทศบาลในรัฐนิวอิงแลนด์ สหรัฐอเมริกา โดยสำรวจผู้บริหารระดับผู้อำนวยการของหน่วยงานนันทนาการของเทศบาลในรัฐนั้น จำนวน 285 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจในหน้าที่การงาน กับความพึงพอใจในการใช้เวลาว่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ในด้านการบริการสังคม สัมฤทธิ์ผล ความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรม และความรับผิดชอบ คือ แหล่งสำคัญสูงสุด 5 ประการของความพึงพอใจในหน้าที่การงานและเวลาว่าง และมีความพึงพอใจในเวลาว่างมากกว่าความพึงพอใจในหน้าที่การงาน

อีไล (Esline. 1984: 30-40) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อนันทนาการและสวนสาธารณะของเอกชนในนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสำรวจประชาชนที่มาท่องเที่ยวจำนวน 9,800 โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อทราบระดับความพึงพอใจในการบริกษนันทนาการและสภาพสวนสาธารณะ พบว่าประชาชนเป็นผู้หญิงมีความพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ

68.82 ความพึงพอใจในการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับมากทั้งชายและหญิง
ใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับอาชีพส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจมีความพึงพอใจในระดับมาก
ทั้งด้านสภาพพื้นที่และนันทนาการ รองลงมา คือ ข้าราชการ

แอลเซฟฟี (EISafy. 1986: 2497-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของบุคลากรในการ
ปฏิบัติงานการบริการสาธารณะในประเทศชูดาน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน และจำนวนตัวแปรมีผลต่อทัศนคติของลูกค้าโดยเฉพาะวัฒนธรรมใน
การทำงานและศาสนาอิสลาม ส่วนแรงจูงใจภายใน ได้แก่ผลสัมฤทธิ์

แรนดอล (Randall. 1970: 21-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของหัวหน้างานในการ
ปฏิบัติงานโครงการการศึกษาครู พบว่า ปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความไม่พึงพอใจ
ปัจจัยจูงใจส่งผลในด้านความสำเร็จของงาน ลักษณะของงาน การได้ทำงานตามความสามารถ
ได้รับงานที่ท้าทายและการยอมรับนับถือ ความสำคัญของปัจจัยสุขอนามัย ได้แก่ นโยบายของเพื่อน
ร่วมงาน ความรู้ความสามารถในงานของผู้บริหาร ความสัมพันธ์กับผู้บริหาร เงื่อนไขของงาน

ยามากูชิ และโอกาตะ (Yamaguchi and Okada. 1971: 53) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเข้า
ร่วมเป็นสมาชิกศูนย์สุขภาพ ตามการรับรู้ของผู้ใช้บริการพบว่า แม้ว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา
และการออกกำลังกายจะเพิ่มมากขึ้น แต่ความตั้งใจที่จะเข้าร่วมกับโปรแกรมกีฬายังมีน้อยเหตุผลประสงค์
ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ก็เพื่อ ตรวจสอบปัจจัยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของศูนย์สุขภาพตามการรับรู้
ของผู้ใช้บริการ ปัจจัยต่างๆ คือความพึงพอใจในอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ฮอลล์ (Hall. 1989: 47) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ บริการ ในสถาน บริการ ด้านสุขภาพ
แอโรบิกเซ็นเตอร์ (Aerobic Center) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษากับปรัชญากร อันก่อให้เกิดความรู้
เพื่อช่วยให้สถานบริการมีการพัฒนามากขึ้น และเผยแพร่ข่าวสารของสถานบริการให้แก่บุคคลทั่วไป
มากขึ้น สถานบริการทั้งสองแห่งนี้ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาค้นคว้านี้เป็น
สมาชิกของสถานบริการที่อาศัยอยู่นอกเมือง 112 คน และสมาชิกที่อาศัยอยู่ในเมือง 88 คน เก็บ
ข้อมูลโดยการออกไปสัมภาษณ์ตามสถานบริการด้านสุขภาพ ความแตกต่างระหว่างสถานบริการ
ก็คือ สถานที่ตั้งระยะทางจากบ้านมายังสถานบริการสุขภาพของสมาชิกทั้งหมดน้อยกว่า 5 ไมล์
สำหรับเพศที่จะมาใช้บริการมีการวิเคราะห์และแปลความหมายพิเศษ คือ เพศชายจะสนใจเรื่องการ
เสริมสร้างความแข็งแรง ในขณะที่เพศหญิงจะชอบเดินแอโรบิก ฝึกความอ่อนตัวและการลดน้ำหนัก
การทำให้ร่างกายเป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม มีรูปร่างที่สวยงามของสมาชิกทั้งชายและหญิงจะ
สนใจมาก แต่สมาชิกที่เป็นหญิงจะสนใจมากกว่าสมาชิกที่เป็นชายเล็กน้อย

วัตสัน (Watson. 1997: 325) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของทัศนคติและแรงจูงใจของการใช้
เวลาว่างที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายของนักศึกษาในวิทยาลัย
ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างวันละ 2-3 ชั่วโมงในการดูโทรทัศน์หรือทำกิจกรรมที่
ไม่มีการเคลื่อนไหวซึ่งเขาสรุปไว้ว่านักศึกษามีเวลาว่าง แต่ไม่ใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ
การออกกำลังกาย ขาดทัศนคติที่ดี ขาดแรงจูงใจ ตลอดจนไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการ
การออกกำลังกายเพื่อนันทนาการ

แอน (Ann. 1997: 27) ทำการศึกษาความต้องการและความสนใจในกิจกรรมที่สามารถได้ตลอดชีพของผู้สูงอายุในภาคกลางของรัฐเทนเนสซี (Tennessee) จากการสำรวจกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพ 36 ประเภท ได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ โดยการสำรวจจากผู้สูงอายุ 94 คน มีอายุระหว่าง 55-56 ปี สิ่งที่สำรวจได้แก่ ความเอาใจใส่ในกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม และสิ่งที่ต้องการฝึกเพิ่มเติม ผลจากการสำรวจเห็นว่าวิทยาลัย มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการสอนควรส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับการสอนควรส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมตลอดชีพให้กว้างขวางเพื่อเป็นการเตรียมเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่กระตือรือร้นกีฬาประเภททีมไม่ควรตัดออกจากกิจกรรมของโรงเรียนและกิจกรรมที่เล่นได้ตลอดชีพควรได้รับการสนับสนุน

งานวิจัยในประเทศ

ชาญเชวง เนตรสุวรรณ (2527: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับคุณค่าทางนันทนาการของสวนสนุกประเภทธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 320 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการเห็นว่า มีคุณค่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ อนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรม ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในครอบครัว ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมสติปัญญาและความรู้ ด้านความคิดเห็นของผู้ใช้บริการชายและหญิงเกี่ยวกับคุณค่าทางนันทนาการของแดนเนรมิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารวมคุณค่าทางนันทนาการทุกด้าน ผู้ใช้บริการชายและหญิงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นของผู้ใช้บริการชายและหญิง เกี่ยวกับคุณค่าทางนันทนาการของสวนสยาม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของผู้ใช้บริการกลุ่มอายุต่างๆ 4 กลุ่ม เกี่ยวกับคุณค่าทางนันทนาการของทั้งแดนเนรมิตและสวนสยาม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย (2531: 42) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของหัวหน้าและผู้ฝึกสอนกีฬาของศูนย์ส่งเสริมกีฬา เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการของศูนย์ส่งเสริมกีฬาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีความล่าช้าในการพิจารณางบประมาณ ในการเบิกจ่ายงบประมาณมีขั้นตอนมากเกินไป และไม่สะดวกในการเบิกจ่ายงบประมาณ อุปสรรคในการปฐมพยาบาลมีไม่เพียงพอ อุปสรรคกีฬาและเครื่องอำนวยความสะดวก งบประมาณในการจัดและดำเนินการของศูนย์กีฬาไม่เพียงพอ อุปสรรคกีฬามักขาดวัสดุหาย ไม่มีห้องรักษาพยาบาลสำหรับสมาชิกที่เจ็บป่วย ขาดการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์กีฬา และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้ากับผู้ฝึกสอน นักกีฬาเกี่ยวกับปัญหาการจัดและการดำเนินการศูนย์ส่งเสริม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุ่งนภา สิงห์นรา (2538: 26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนและ

สมาชิกศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ศูนย์เยาวชนส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมน้อยและมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพประกอบกับการได้รับการจัดสรรงบประมาณที่น้อย และสมาชิกที่ใช้บริการโดยเฉลี่ยในวันหนึ่งมีน้อย ทำให้การดำเนินงานของศูนย์เยาวชนไม่สำเร็จเท่าที่ควร ส่วนปัญหาในการดำเนินงานของศูนย์เยาวชน พบว่า ศูนย์เยาวชนประสบปัญหาในระดับมาก ในด้านงบประมาณ คือ การเบิกจ่ายงบประมาณมีขั้นตอนมากทำให้ยุ่งยาก และเสียเวลา ส่วนในด้านความต้องการของสมาชิกศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนมีความต้องการในการใช้บริการมากในทุกด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

อาภรณ์ มณีโชติ (2538: 146-147) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชน จำนวน 170 คน และเจ้าหน้าที่ศูนย์ จำนวน 70 คน จากศูนย์เยาวชน 13 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของเยาวชน ปรากฏว่ามีความคิดเห็นด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก คือ กิจกรรมที่จัดให้บริการตรงกับความต้องการลดความสนใจ บรรยายภาคในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นกันเอง มีการแนะนำให้สมาชิกทราบถึงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการจัดกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมตามกำหนดการไว้ กิจกรรมที่สามารถไปใช้นำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ กิจกรรมที่จัดสามารถดึงดูดใจให้สมาชิกเข้าไปร่วมกิจกรรม และสมาชิกได้รับความรู้และทักษะจากกิจกรรมที่เข้าร่วม ส่วนเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนปรากฏว่ามีความคิดเห็นด้านบุคลากรและด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก คือ เจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นกันเองกับผู้มาใช้บริการ ผู้นำมีความรู้ความสามารถตรงกับกิจกรรมที่จัด มีความสนใจและเอาใจใส่ต่อสมาชิกในขณะร่วมกิจกรรม เจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้บริการ ผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานดี ในด้านกิจกรรมนันทนาการ พบว่า กิจกรรมที่จัดคำนึงถึงผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ กิจกรรมที่จัดขึ้นในศูนย์มีคุณค่าและให้ประโยชน์แก่สมาชิก บรรยายภาคในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความเป็นกันเอง มีการแนะนำให้สมาชิกได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และความสำคัญของกิจกรรม และกิจกรรมจัดสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของสมาชิก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ในด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมนันทนาการ ด้านประชาสัมพันธ์ และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

เมตตา เสวตเลข (2539: ก) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ ศึกษากรณีสวนสัตว์ดุสิต พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตในภาพรวมระดับปานกลาง เมื่อจำแนกความพึงพอใจออกเป็นแต่ละด้าน พบว่า นักท่องเที่ยว

มีความพึงพอใจต่อระยะห่างจากกลุ่มข้างเคียงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกระดับปานกลาง ทั้งยังพบว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสวนสัตว์ดุสิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประกาศิต สุวรรณชฎ และคณะ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการแหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันออกโครงการ Amazing Thailand 1998-1999 พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน คือ ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว การคมนาคม สาธารณูปโภค สินค้าและบริการ สถานที่พัก

บุปผา พรหมสร (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นเกมกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องสนาม โดยมีจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเครื่องสนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเครื่องสนาม มีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชัยพจน์ เทียมตะวัน (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาในการออกกำลังกายของสมาชิกที่มาใช้บริการ ณ ศูนย์เยาวชนลุมพินี กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2547 ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตามสภาพที่เป็นจริง โดยรวมพบว่าไม่พึงพอใจ โดยมีเครื่องทำน้ำเย็นให้บริการไม่เพียงพอในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาระดับปานกลาง โดยความสะอาดของสถานที่ออกกำลังกาย มีปัญหาในระดับมากที่สุด

2. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ สภาพที่เป็นจริงด้านบุคลากรผู้ให้บริการ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับพึงพอใจ โดยบุคลากรผู้ให้บริการแต่งกายเหมาะสมกับกิจกรรม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ส่วนปัญหาด้านบุคลากรผู้ให้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการจัดการให้บริการ สภาพที่เป็นจริงด้านการจัดการให้บริการ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับพึงพอใจ โดยอัตราค่าบำรุงที่เรียกเก็บกับผู้ใช้บริการอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ส่วนปัญหาด้านการจัดการให้บริการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาการจัดเจ้าหน้าที่ในการให้บริการมีระดับมากที่สุด

คมสันต์ สุมะนาถ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการส่งเสริมด้านการออกกำลังกายและกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2549 ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการบริการส่งเสริมด้านการออกกำลังกายและกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2549 ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านบริหารจัดการโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีการจัดหาอุปกรณ์การออกกำลังกายและกีฬามาเพิ่มเติมแทนของเก่าที่ชำรุด ประชาชนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการบริหารจัดการ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการด้านการออกกำลังกายและกีฬา และมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นประชาชนในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร และอำเภอกะทู้ม้วน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

สมรักษ์ นิธิฤทธิ์ไกร (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1. เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความต้องการในการจัดกิจกรรม

นันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการเป็นรายกลุ่มกิจกรรมพบว่า เยาวชนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมากทุกกลุ่มกิจกรรม ยกเว้นกลุ่มกิจกรรมนันทนาการการเต้นรำ ที่เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

2. เยาวชนชายมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการกลุ่มกิจกรรมนันทนาการ

การท่องเที่ยวทัศนศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนเยาวชนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการกลุ่มกิจกรรมนันทนาการในโอกาสพิเศษอยู่ในระดับมาก

3. โดยภาพรวมเยาวชนชายและเยาวชนหญิง มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการเป็นรายกลุ่มกิจกรรม พบว่า เยาวชนชายกับเยาวชนหญิงมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกกลุ่มกิจกรรม ยกเว้นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมืองเท่านั้นที่เยาวชนชายกับเยาวชนหญิงมีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน

4. เยาวชนกลุ่มอายุต่างๆ มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนกลุ่มอายุ 8 ปี หรือต่ำกว่า และเยาวชนกลุ่มอายุ 9-11ปี มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการของกลุ่มกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยวทัศนศึกษามากที่สุดเหมือนกัน และเยาวชนกลุ่มอายุ 12-15 ปี และกลุ่มเยาวชนอายุ 16 ปีขึ้นไป มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการกลุ่มกิจกรรมนันทนาการในกลุ่มพิเศษมากที่สุดเหมือนกันและมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

5. โดยภาพรวม เยาวชนกลุ่มอายุต่างๆ มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความต้องการเป็นรายกลุ่มกิจกรรม พบว่าเยาวชนกลุ่มอายุต่างๆ มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม ยกเว้นกลุ่มกิจกรรมนันทนาการดนตรีและ

ร้องเพลง กลุ่มกิจกรรมนันทนาการทางสังคม กลุ่มกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร และกลุ่มกิจกรรมนันทนาการพัฒนาสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่เยาวชนกลุ่มต่างๆ มีความต้องการในการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน

จากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความพึงพอใจ การบริการที่ได้รวบรวมมานั้น เมื่อสรุปโดยรวมอาจกล่าวได้ว่า การบริการที่ดีมีคุณภาพ ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจต่อการบริการ และมีแนวโน้มการใช้บริการซ้ำ และคุณลักษณะของบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ กิจกรรม มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำความรู้และประสบการณ์การเป็นวิทยากร หรือผู้นำกิจกรรมนันทนาการที่ผ่านมาและที่กำลังมีจัดดำเนินการในองค์กร มาใช้เป็นแนวทางการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการ สถานที่ และการจัดการรูปแบบของกิจกรรมนันทนาการให้ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป ส่งผลให้ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการมีความพึงพอใจสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นสมาชิกผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จากข้อมูลตามปีงบประมาณ 2551 สรุปสำรวจสิ้นสุดเมื่อเดือน กันยายน พ.ศ. 2551 มีจำนวนสมาชิกผู้ใช้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ประมาณ 2,763 คน ต่อรุ่น จำนวน 5 ประเภทกิจกรรม (ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น): กรุงเทพมหานคร. 2551.)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นสมาชิกผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีประเภทกิจกรรมเป็นชั้น (Strata) และมีกิจกรรมย่อยเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้วยความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) เมื่อเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากร พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 53 คน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549: 64; อ้างอิงจาก Yamane. 1967) แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 553 คน โดยสุ่มแต่ละกิจกรรมมา 20 เปอร์เซนต์ ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนสมาชิกผู้มาใช้บริการซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามประเภทของกิจกรรม

ประเภทกิจกรรม	กิจกรรม	จำนวน (คน)	รวม (คน)
พลศึกษา	1. ฟุตบอล	18	361
	2. บาสเกตบอล	13	
	3. เทนนิส	11	
	4. ตะกร้อ	5	
	5. แบดมินตัน	10	
	6. เทควันโด	23	
	7. เคนโด	7	
	8. กระบี่กระบอง	4	
	9. สควอช	4	
	10. โยคะ	21	
	11. เทเบิลเทนนิส	4	
	12. เพาะกาย	5	
	13. มวยสากล	4	
	14. มวยไทย	4	
	15. ยกน้ำหนัก	8	
	16. ยูโด	4	
	17. ลีลาศ	31	
	18. ไอ้กิโด	5	
	19. เสริมสร้างสมรรถภาพ	16	
	20. ว่ายน้ำ	160	
ดนตรี	1. ดนตรีสากล	46	85
	2. ดนตรีไทย	11	
	3. ขับร้องเพลงไทยสากล	28	

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเภทกิจกรรม	กิจกรรม	จำนวน (คน)	รวม (คน)
นาฏศิลป์	1. นาฏศิลป์ไทย	19	68
	2. นาฏศิลป์สากล บัลเลต์ และแจ๊สด้านซ์	37	
	3. นาฏศิลป์ไทยประยุกต์	12	
ศิลปะ	1. วาดภาพพระบายสี	30	30
คหกรรม	1. เย็บ-ปัก-ถัก-ร้อย	9	9
รวม		553	553

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อาชีพ และกิจกรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนน เพื่อจัดระดับความพึงพอใจ โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2518: 8-11)

ค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

4.50-5.00	ระดับมากที่สุด
3.50-4.49	ระดับมาก
2.50-3.49	ระดับปานกลาง
1.50-2.49	ระดับน้อย
1.00-1.49	ระดับน้อยที่สุด

โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. การด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
2. ด้านการจัดและการดำเนินการ
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเพิ่มเติมนอกเหนือจากคำถามที่ปรากฏในตอนต้นที่ 2

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อให้ครอบคลุมถึงผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์เนื้อหา และทำการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ด้านความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาความครอบคลุม และสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of congruence) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ พบว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

6. ออกแบบและจัดเตรียมแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสืออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสืออนุญาตไปยื่นต่อศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เพื่อขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์
2. นำข้อมูลตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ตามตัวแปร เพศ อาชีพ กิจกรรม ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
3. นำข้อมูลตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและรายข้อ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่า t (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และทดสอบหาค่า เอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป คือ อาชีพ กิจกรรม ถ้าพบว่าข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต้องทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่อีกครั้ง โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (New Man Keuls) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
5. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุป และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญเชิด ภิญโญนนิตพงษ์. 2545: 95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Conbach) (บุญเชิด ภิญโญนนิตพงษ์. 2545: 131)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถาม
 เป็นรายข้อ
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าเฉลี่ย ($S_{\bar{x}}$)

2.2 ทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร F-test (Pedhazur. 1997: 102)

$$F = \frac{R^2/k}{(1-R^2)(N-k-1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงแบบ F
 R แทน ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 K แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ โดยใช้สูตร (Pedhazur. 1997: 102)

2.3.1 หาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ (Score weight)

$$b_j = \beta_j \frac{S_Y}{S_j}$$

เมื่อ b_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j
ในรูปคะแนนดิบ

β_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูป
คะแนนมาตรฐาน

S_Y แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม

S_j แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปร
อิสระตัวที่ j

2.3.2 ทดสอบนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญ โดยใช้สูตร t-test

$$t_{bj} = \frac{b_j}{SE_{bj}}; df = N - k - 1$$

เมื่อ t_{bj} แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต การแจกแจง
แบบ t

b_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูป
คะแนนดิบ

SE_{bj} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนัก
ความสำคัญ

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ได้ใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t -distribution

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F -distribution

SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
(Mean of Squares)

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

P แทน ความน่าจะเป็น (Probability)

$*$ แทน นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยจำแนกตามตัวแปร 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ตามตัวแปร เพศ อาชีพ และกิจกรรม

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อเสนอแนะที่เป็นความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) คือ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงข้อมูลส่วนตัวของ ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพ และกิจกรรม

ข้อมูลทั่วไป	n (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	214	38.70
หญิง	339	61.30
รวม	553	100.00
2. อาชีพ		
นักเรียน / นักศึกษา	330	59.70
ผู้ประกอบการกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน	96	17.40
พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ	69	12.50
อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ	58	10.50
รวม	553	100.00
3. กิจกรรม		
พลศึกษา	361	65.30
ดนตรี	85	15.40
นาฏศิลป์	68	12.30
ศิลปะ	30	5.40
คหกรรม	9	1.60
รวม	553	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 553 คน ดังนี้

เพศ เป็นเพศชาย จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 และเป็นเพศหญิง จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30

อาชีพ อาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีจำนวนมากที่สุด 330 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70

รองลงมา คือ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ

กิจกรรม มีผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีจำนวนมากที่สุด คือ พลศึกษา มีจำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 65.30 รองลงมา คือ ดนตรี มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 นาฏศิลป์ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ศิลปะ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 และกิจกรรมที่น้อยที่สุด คือ คหกรรม มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยจำแนกตามตัวแปร 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏผลในตาราง 4-16

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ (n = 553)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอต่อผู้ให้บริการ	3.78	0.88	มาก
2. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้บริการ	4.09	0.84	มาก
3. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์	4.07	0.81	มาก
4. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.08	0.71	มาก
5. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	3.99	0.80	มาก
6. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถจัดกิจกรรมที่เสริมแรงจูงใจ ต่อผู้ให้บริการ	3.87	0.89	มาก
7. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตรงต่อเวลา	4.15	0.80	มาก
8. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่	4.26	0.76	มาก
9. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการแต่งกายเหมาะสม	4.22	0.77	มาก
10. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ	3.81	0.93	มาก
11. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเรื่องกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	3.91	0.90	มาก
12. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	3.90	0.86	มาก
รวม	4.01	0.83	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจด้านบุคลากรผู้ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดและการดำเนินการ
(n = 553)

ด้านการจัดและการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ระยะเวลาที่เปิดให้บริการมีความเหมาะสม	3.95	0.84	มาก
2. มีการแจ้งระเบียบให้สมาชิกทราบ	3.93	0.87	มาก
3. การสมัครสมาชิกมีความสะดวกสบาย	4.04	0.88	มาก
4. ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม	4.37	0.77	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการอย่างเหมาะสม	3.96	0.90	มาก
6. มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ	3.96	0.90	มาก
7. มีการจัดบริการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย	3.71	0.83	มาก
8. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตอบสนองความต้องการของ ผู้ให้บริการ	3.90	0.82	มาก
9. มีการจัดกิจกรรม เหมาะสม กับฤดูกาล โอกาส เวลา และวัฒนธรรมประเพณี	3.90	0.82	มาก
10. มีการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง	3.95	0.87	มาก
11. การจัดแบ่งพื้นที่ในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม	3.98	0.86	มาก
12. มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน	4.01	0.85	มาก
รวม	3.97	0.85	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจด้านการจัดและการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านสถานที่ อุปกรณ์
และสิ่งอำนวยความสะดวก (n = 553)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. มีสถานที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.86	1.00	มาก
2. สถานที่จัดมีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น	3.94	0.90	มาก
3. สถานที่จัดสามารถจัดกิจกรรมได้หลายประเภท	3.86	0.99	มาก
4. สถานที่จัดมีความปลอดภัยและเหมาะสม	4.00	0.85	มาก
5. สถานที่จัดมีความสะดวกสบาย	3.99	0.87	มาก
6. มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.71	1.03	มาก
7. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ มีความทันสมัย	3.73	0.94	มาก
8. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ ได้มาตรฐาน	3.84	0.91	มาก
9. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความแข็งแรง ทนทาน	3.90	0.85	มาก
10. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความปลอดภัยกับผู้ให้บริการ	3.93	0.87	มาก
11. มีไฟส่องสว่างเพียงพอและเหมาะสม	4.02	0.89	มาก
12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ	3.44	1.18	มาก
รวม	3.85	0.94	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.94) นอกจากนั้น ทุกข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยรวมทุกด้าน (n = 553)

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	4.01	0.83	มาก
2. ด้านการจัดและการดำเนินการ	3.97	0.85	มาก
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.85	0.94	มาก
รวม	3.94	0.87	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด่านบุคฉกรผู้ให้บริการ
จำแนกตาม ตัวแปรเพศ (n = 553)

ด้านบุคฉกรผู้ให้บริการ	ชาย (214)			หญิง (339)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอ ต่อผู้ให้บริการ	3.90	0.88	มาก	3.71	0.88	มาก
2. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้บริการ	4.03	0.87	มาก	4.13	0.83	มาก
3. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความรู้ ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์	4.00	0.85	มาก	4.11	0.71	มาก
4. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถ ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.12	0.79	มาก	4.05	0.65	มาก
5. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีบุคฉกรภาพ ที่เหมาะสม	3.96	0.84	มาก	4.01	0.77	มาก
6. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถจัด กิจกรรมที่เสริมแรงจูงใจต่อผู้ให้บริการ	3.85	0.91	มาก	3.89	0.88	มาก
7. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความ ตรงต่อเวลา	4.08	0.79	มาก	4.19	0.81	มาก
8. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตั้งใจใน การปฏิบัติหน้าที่	4.26	0.76	มาก	4.27	0.75	มาก
9. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการแต่งกาย เหมาะสม	4.21	0.77	มาก	4.22	0.76	มาก
10. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย เพียงพอ	3.75	0.95	มาก	3.85	0.92	มาก
11. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเรื่องกิจกรรม นันทนาการประเภทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	3.93	0.93	มาก	3.89	0.88	มาก
12. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการ ให้บริการ	3.93	0.88	มาก	3.89	0.89	มาก
รวม	4.00	0.85	มาก	4.02	0.82	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรเพศ ดังนี้

เพศชาย มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดและ
การดำเนินการ จำแนกตาม ตัวแปรเพศ (n = 553)

ด้านการจัดและการดำเนินการ	ชาย (214)			หญิง (339)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ระยะเวลาที่เปิดให้บริการมีความเหมาะสม	3.91	0.93	มาก	3.97	0.78	มาก
2. มีการแจ้งระเบียบให้สมาชิกทราบ	3.84	0.90	มาก	3.98	0.85	มาก
3. การสมัครสมาชิกมีความสะดวกสบาย	3.92	0.94	มาก	4.12	0.84	มาก
4. ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม	4.38	0.76	มาก	4.37	0.77	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการอย่างเหมาะสม	3.88	0.96	มาก	4.01	0.87	มาก
6. มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ	3.70	0.94	มาก	3.72	0.87	มาก
7. มีการจัดบริการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย	3.93	0.87	มาก	3.88	0.81	มาก
8. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.88	0.86	มาก	3.92	0.80	มาก
9. มีการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับฤดูกาล โอกาสเวลา และวัฒนธรรมประเพณี	3.92	0.85	มาก	3.97	0.80	มาก
10. มีการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.97	0.86	มาก	3.95	0.86	มาก
11. การจัดแบ่งพื้นที่ในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม	3.98	0.95	มาก	4.04	0.79	มาก
12. มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน	3.88	0.86	มาก	4.01	0.83	มาก
รวม	3.92	0.89	มาก	4.00	0.82	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรเพศ ดังนี้

เพศชาย มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของ
 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านสถานที่
 อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามเพศ (n = 553)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย (214)			หญิง (339)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. มีสถานที่เพียงพอต่อความต้องการ ของผู้ใช้บริการ	3.78	1.12	มาก	3.91	0.91	มาก
2. สถานที่จัดมีความเหมาะสมกับ กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น	3.87	1.02	มาก	3.99	0.81	มาก
3. สถานที่จัดสามารถจัดกิจกรรมได้ หลายประเภท	3.86	0.98	มาก	3.86	1.00	มาก
4. สถานที่จัดมีความปลอดภัยและ เหมาะสม	3.86	0.98	มาก	4.09	0.82	มาก
5. สถานที่จัดมีความสะดวกสบาย	3.93	0.98	มาก	4.03	0.79	มาก
6. มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการ ของผู้ใช้บริการ	3.70	1.03	มาก	3.71	1.03	มาก
7. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ มีความ ทันสมัย	3.72	1.04	มาก	3.73	0.88	มาก
8. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ ได้มาตรฐาน	3.81	1.01	มาก	3.86	0.84	มาก
9. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความแข็งแรง ทนทาน	3.81	0.99	มาก	3.96	0.75	มาก
10. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความปลอดภัย กับผู้ใช้บริการ	3.84	0.93	มาก	3.99	0.82	มาก
11. มีไฟส่องสว่างเพียงพอและเหมาะสม	3.88	1.07	มาก	4.10	0.76	มาก
12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ	3.48	1.19	ปานกลาง	3.41	1.18	ปานกลาง
รวม	3.80	1.03	มาก	3.89	0.88	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรเพศ ดังนี้

เพศชาย มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.19) นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.19) นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด่านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 553)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	นักเรียน / นักศึกษา (330)			ผู้ประกอบการจิตส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน (96)			พนักงาน / ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ (69)			อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ (58)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอต่อผู้ใช้บริการ	3.95	0.89	มาก	3.41	0.78	ปานกลาง	3.38	0.81	มาก	3.95	0.78	มาก
2. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ	4.25	0.84	มาก	3.65	0.83	มาก	3.75	0.67	มาก	4.36	0.67	มาก
3. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์	4.22	0.82	มาก	3.54	0.65	มาก	3.78	0.78	มาก	4.43	0.53	มาก
4. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.76	มาก	3.86	0.60	มาก	3.84	0.61	มาก	4.19	0.53	มาก
5. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	4.08	0.82	มาก	3.67	0.72	มาก	3.80	0.68	มาก	4.28	0.72	มาก
6. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถจัดกิจกรรมที่เสริมแรงจูงใจต่อผู้ใช้บริการ	3.92	0.82	มาก	3.58	0.78	มาก	3.75	0.85	มาก	4.30	0.77	มาก
7. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตรงต่อเวลา	4.19	0.81	มาก	3.97	0.84	มาก	3.91	0.66	มาก	4.48	0.71	มาก
8. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	4.30	0.78	มาก	4.15	0.74	มาก	4.12	0.68	มาก	4.45	0.68	มาก
9. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการแต่งกายเหมาะสม	4.26	0.76	มาก	4.04	0.81	มาก	4.17	0.77	มาก	4.31	0.71	มาก
10. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ	3.87	0.97	มาก	3.58	0.84	มาก	3.58	0.86	มาก	4.14	0.76	มาก
11. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเรื่องกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	4.03	0.88	มาก	3.69	0.84	มาก	3.58	0.86	มาก	4.12	0.86	มาก
12. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	3.97	0.92	มาก	3.66	0.74	มาก	3.70	0.77	มาก	4.17	0.90	มาก
รวม	4.01	0.85	มาก	3.73	0.76	มาก	3.77	0.76	มาก	4.27	0.72	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านบุคลากร จำแนกตามตัวแปรอาชีพ ดังนี้

นักเรียน / นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ผู้ประกอบการกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ กิจกรรม นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1. มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอต่อผู้ให้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.78) นอกจากนั้นทุกข้อมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมา ก

พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ กิจกรรม นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1. มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอต่อผู้ให้บริการ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.81) นอกจากนั้นทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมา ก

อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ มีความพึงพอใจต่อ การให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดและดำเนินการ จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 553)

ด้านการจัดและการดำเนินการ	นักเรียน / นักศึกษา (330)			ผู้ประกอบการจิตส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน (96)			พนักงาน / ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ (69)			อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ (58)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ระยะเวลาที่เปิดให้บริการมีความเหมาะสม	4.01	0.92	มาก	3.63	0.68	มาก	3.96	0.76	มาก	4.09	0.54	มาก
2. มีการแจ้งระเบียบให้สมาชิกทราบ	4.08	0.83	มาก	3.47	0.85	ปานกลาง	3.81	0.83	มาก	3.97	0.92	มาก
3. การสมัครสมาชิกมีความสะดวกสบาย	4.06	0.89	มาก	3.80	0.79	มาก	3.81	0.94	มาก	4.62	0.56	มาก
4. ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม	4.38	0.84	มาก	4.15	0.71	มาก	4.36	0.59	มาก	4.74	0.44	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการอย่างเหมาะสม	4.08	0.89	มาก	3.46	0.87	มาก	3.75	0.76	มาก	4.31	0.86	มาก
6. มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ	3.89	0.89	มาก	3.20	0.72	ปานกลาง	3.36	1.01	ปานกลาง	3.95	0.57	มาก
7. มีการจัดบริการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย	4.05	0.87	มาก	3.61	0.72	มาก	3.54	0.87	มาก	3.95	0.47	มาก
8. มีการจัดกิจกรรม นันทนาการ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.97	0.85	มาก	3.76	0.75	มาก	3.67	0.82	มาก	4.05	0.74	มาก
9. มีการจัดกิจกรรม เหมาะสมกับฤดูกาล โอกาสเวลา และวัฒนธรรมประเพณี	3.96	0.90	มาก	3.91	0.65	มาก	3.90	0.77	มาก	4.00	0.73	มาก
10. มีการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.06	0.89	มาก	3.75	0.66	มาก	3.68	0.88	มาก	4.00	0.90	มาก
11. การจัดแบ่งพื้นที่ในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม	4.01	0.89	มาก	3.95	0.76	มาก	3.77	0.79	มาก	4.12	0.88	มาก
12. มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน	4.13	0.87	มาก	3.75	0.70	มาก	3.91	0.87	มาก	3.93	0.86	มาก
รวม	4.06	0.88	มาก	3.74	0.74	มาก	3.79	0.82	มาก	4.14	0.71	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านการจัดและการดำเนินการ จำแนกตามตัวแปรอาชีพ ดังนี้

นักเรียน / นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ผู้ประกอบการกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2. มีการแจ้งระเบียบให้สมาชิกทราบ ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.85) ข้อ 6. มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.72) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อ 6. มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.01) นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 553)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	นักเรียน / นักศึกษา (330)			ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน (96)			พนักงาน / ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ (69)			อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ (58)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีสถานที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.88	1.10	มาก	3.90	0.90	มาก	3.58	0.69	มาก	3.98	0.83	มาก
2. สถานที่จัดมีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น	3.95	0.98	มาก	4.00	0.78	มาก	3.81	0.81	มาก	3.98	0.69	มาก
3. สถานที่ที่สามารถจัดกิจกรรมได้หลายประเภท	3.83	1.12	มาก	3.80	0.79	มาก	3.90	0.67	มาก	4.09	0.76	มาก
4. สถานที่จัดมีความปลอดภัยและเหมาะสม	3.98	0.97	มาก	3.92	0.71	มาก	4.00	0.86	มาก	4.28	0.74	มาก
5. สถานที่จัดมีความสะดวกสบาย	3.92	0.93	มาก	4.05	0.80	มาก	3.96	0.78	มาก	4.31	0.71	มาก
6. มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.76	1.12	มาก	3.71	0.91	มาก	3.45	0.90	มาก	3.71	0.77	มาก
7. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ มีความทันสมัย	3.83	1.01	มาก	3.55	0.86	มาก	3.41	0.83	มาก	3.84	0.64	มาก
8. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ ได้มาตรฐาน	3.94	0.95	มาก	3.64	0.81	มาก	3.58	0.86	มาก	3.93	0.75	มาก
9. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความแข็งแรง ทนทาน	4.00	0.89	มาก	3.73	0.79	มาก	3.62	0.79	มาก	3.91	0.73	มาก
10. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความปลอดภัยกับผู้ให้บริการ	4.05	0.89	มาก	3.75	0.73	มาก	3.61	0.94	มาก	3.91	0.68	มาก
11. มีไฟส่องสว่างเพียงพอและเหมาะสม	4.07	0.98	มาก	3.94	0.68	มาก	3.81	0.86	มาก	4.07	0.72	มาก
12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ	3.42	1.27	ปานกลาง	3.29	1.05	ปานกลาง	3.59	1.03	มาก	3.57	0.99	มาก
รวม	3.88	1.01	มาก	3.77	0.82	มาก	3.69	0.84	มาก	3.97	0.75	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรอาชีพ ดังนี้

นักเรียน / นักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.27) นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ผู้ประกอบการกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรม นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.05) นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรม นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ มีความพึงพอใจ ต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด่านบุคลากรผู้ให้บริการ จำแนกตาม ตัวแปร กิจกรรม (n = 553)

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	พลศึกษา (361)			ดนตรี (85)			นาฏศิลป์ (68)			ศิลปะ (30)			คหกรรม (9)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอต่อผู้ให้บริการ	3.73	0.91	มาก	3.99	0.82	มาก	3.88	0.74	มาก	3.67	0.88	มาก	3.78	0.97	มาก
2. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้บริการ	4.00	0.85	มาก	4.33	0.78	มาก	4.24	0.79	มาก	4.30	0.75	มาก	3.78	1.09	มาก
3. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์	3.99	0.83	มาก	4.27	0.79	มาก	4.24	0.69	มาก	4.10	0.84	มาก	4.00	0.71	มาก
4. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.99	0.72	มาก	4.29	0.74	มาก	4.22	0.62	มาก	4.17	0.59	มาก	4.00	0.50	มาก
5. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	3.91	0.81	มาก	4.12	0.84	มาก	4.16	0.73	มาก	4.30	0.60	มาก	3.89	0.33	มาก
6. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถจัดกิจกรรมที่เสริมแรงจูงใจต่อผู้ให้บริการ	3.78	0.94	มาก	4.05	0.79	มาก	4.07	0.83	มาก	4.03	0.67	มาก	3.78	0.44	มาก
7. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตรงต่อเวลา	4.13	0.80	มาก	4.16	0.87	มาก	4.16	0.87	มาก	4.30	0.75	มาก	3.89	0.78	มาก
8. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่	4.21	0.75	มาก	4.33	0.84	มาก	4.43	0.70	มาก	4.47	0.63	มาก	4.00	0.71	มาก
9. ผู้นำกิจกรรมนันทนาการแต่งกายเหมาะสม	4.17	0.79	มาก	4.41	0.66	มาก	4.29	0.75	มาก	4.10	0.71	มาก	3.89	0.60	มาก
10. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ	3.81	0.94	มาก	3.78	0.98	มาก	3.91	0.91	มาก	3.73	0.78	มาก	3.78	0.67	มาก
11. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเรื่องกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	3.89	0.93	มาก	4.05	0.87	มาก	3.97	0.86	มาก	3.67	0.76	มาก	3.67	0.50	มาก
12. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	3.87	0.89	มาก	4.02	0.90	มาก	3.93	0.89	มาก	4.00	0.87	มาก	3.67	0.50	มาก
รวม	3.96	0.85	มาก	4.15	0.82	มาก	4.13	0.77	มาก	4.07	0.74	มาก	3.84	0.65	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ จำแนกตามตัวแปรกิจกรรม ม ดังนี้

พลศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ดนตรี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นาฏศิลป์ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ศิลปะ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คหกรรม มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านการจัดการและดำเนินการ จำแนกตาม ตัวแปรกิจกรรม (n = 553)

ด้านการจัดการและดำเนินการ	พลศึกษา (361)			ดนตรี (85)			นาฏศิลป์ (68)			ศิลปะ (30)			คหกรรม (9)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ระยะเวลาที่เปิดให้บริการมีความเหมาะสม	3.92	0.85	มาก	3.92	0.94	มาก	4.10	0.79	มาก	4.03	0.56	มาก	3.78	0.44	มาก
2. มีการแจ้งระเบียบให้สมาชิกทราบ	3.90	0.88	มาก	3.95	0.89	มาก	4.07	0.85	มาก	3.80	0.71	มาก	4.00	1.00	มาก
3. การสมัครสมาชิกมีความสะดวกสบาย	4.03	0.92	มาก	4.07	0.90	มาก	4.06	0.79	มาก	4.20	0.61	มาก	3.67	0.71	มาก
4. ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม	4.34	0.79	มาก	4.39	0.83	มาก	4.50	0.61	มากที่สุด	4.50	0.57	มากที่สุด	4.33	0.71	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการอย่างเหมาะสม	3.91	0.93	มาก	3.96	0.93	มาก	4.16	0.77	มาก	4.00	0.87	มาก	4.22	0.67	มาก
6. มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ	3.64	0.93	มาก	3.80	0.91	มาก	3.91	0.73	มาก	3.87	0.86	มาก	3.67	0.87	มาก
7. มีการจัดบริการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย	3.82	0.85	มาก	4.61	0.77	มากที่สุด	3.93	0.83	มาก	4.07	0.74	มาก	3.56	0.53	มาก
8. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.86	0.85	มาก	4.00	0.72	มาก	4.01	0.80	มาก	3.90	0.80	มาก	3.89	0.78	มาก
9. มีการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับฤดูกาล โอกาส เวลา และวัฒนธรรมประเพณี	3.89	0.83	มาก	4.02	0.86	มาก	4.13	0.75	มาก	4.10	0.76	มาก	3.67	0.50	มาก
10. มีการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.92	0.89	มาก	3.98	0.90	มาก	4.21	0.76	มาก	3.83	0.65	มาก	3.78	0.67	มาก
11. การจัดแบ่งพื้นที่ในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม	3.92	0.88	มาก	4.01	0.91	มาก	4.16	0.75	มาก	4.13	0.63	มาก	4.00	0.71	มาก
12. มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน	3.99	0.89	มาก	4.11	0.76	มาก	4.04	0.85	มาก	4.07	0.69	มาก	3.78	0.67	มาก
รวม	4.25	0.95	มาก	4.03	0.85	มาก	4.11	0.77	มาก	4.04	0.70	มาก	3.86	0.69	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านการจัดและการดำเนินการ จำแนกตามตัวแปรกิจกรรม ดังนี้

พลศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ดนตรี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 7. มีการจัดบริการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.77) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นาฏศิลป์ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4. ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.61) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ศิลปะ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณา ข้อ 4. ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คหกรรม มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตาม ตัวแปร กิจกรรม (n = 553)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	พลศึกษา (361)			ดนตรี (85)			นาฏศิลป์ (68)			ศิลปะ (30)			คหกรรม (9)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีสถานที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.82	0.98	มาก	3.74	1.10	มาก	4.07	0.92	มาก	4.13	1.01	มาก	3.89	1.05	มาก
2. สถานที่จัดมีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น	3.91	0.90	มาก	3.95	1.02	มาก	4.04	0.85	มาก	4.10	0.71	มาก	4.00	0.50	มาก
3. สถานที่จัดสามารถจัดกิจกรรมได้หลายประเภท	3.81	1.01	มาก	3.75	1.11	มาก	4.12	0.80	มาก	4.17	0.65	มาก	3.89	0.60	มาก
4. สถานที่จัดมีความปลอดภัยและเหมาะสม	4.03	0.92	มาก	3.84	0.99	มาก	4.04	0.76	มาก	4.00	0.69	มาก	4.22	0.44	มาก
5. สถานที่จัดมีความสะดวกสบาย	3.96	0.88	มาก	3.93	0.95	มาก	4.18	0.75	มาก	4.17	0.83	มาก	3.78	0.67	มาก
6. มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.63	1.05	มาก	3.74	1.06	มาก	3.97	0.91	มาก	3.97	0.76	มาก	3.78	0.83	มาก
7. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ มีความทันสมัย และหลากหลาย	3.66	0.95	มาก	3.74	1.04	มาก	3.97	0.85	มาก	3.97	0.76	มาก	3.78	0.83	มาก
8. อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ ได้มาตรฐาน	3.79	0.87	มาก	3.85	1.09	มาก	4.04	0.95	มาก	3.97	0.67	มาก	3.89	0.60	มาก
9. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความแข็งแรง ทนทาน	3.88	0.83	มาก	3.87	1.02	มาก	4.06	0.77	มาก	3.93	0.83	มาก	3.78	0.67	มาก
10. อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความปลอดภัยกับผู้ให้บริการ	3.89	0.87	มาก	3.93	0.94	มาก	4.16	0.77	มาก	3.93	0.83	มาก	3.78	0.67	มาก
11. มีไฟส่องสว่างเพียงพอและเหมาะสม	3.99	0.92	มาก	4.04	1.03	มาก	4.13	0.71	มาก	4.03	0.61	มาก	3.89	0.78	มาก
12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ	3.38	1.23	ปานกลาง	3.45	1.24	ปานกลาง	3.66	0.89	มาก	3.60	1.07	มาก	3.33	0.87	ปานกลาง
รวม	3.81	0.95	มาก	3.82	1.05	มาก	4.04	0.83	มาก	4.00	0.79	มาก	3.82	0.71	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ เกี่ยวกับด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามตัวแปรกิจกรรม ดังนี้

พลศึกษา มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.23) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ดนตรี มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.24) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นาฏศิลป์ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ศิลปะ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คหกรรม มีความพึงพอใจต่อการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 12. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.87) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้น ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ตามตัวแปร เพศ อาชีพ และกิจกรรม

3.1 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีเพศต่างกัน ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน ดังปรากฏผลในตาราง 17

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 553)

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
เพศ					
ชาย	214	3.91	0.91	-1.33	0.56
หญิง	339	3.97	0.84		

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจกับการให้บริการกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน

3.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีอาชีพต่างกัน ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน ดังปรากฏผลในตาราง 18

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 553)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
อาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	3	10.21	3.40	12.64*	0.00
ภายในกลุ่ม	549	147.83	0.27		
รวม	552	158.04			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจกับการให้บริการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ดังปรากฏในตาราง 19

ตาราง 19 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
กิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปรอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน / นักศึกษา	ผู้ประกอบการ ส่วนตัว / ลูกจ้าง บริษัทเอกชน	พนักงาน / ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณ อายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ	
	$\bar{X}$	3.98	3.74	3.75	4.12
นักเรียน / นักศึกษา	3.98	-	0.24*	0.23*	-0.13
ผู้ประกอบการส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน	3.74	-	-0.01	-0.38*	
พนักงาน / ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	3.75		-	-0.37*	
อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุ ราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ	4.12			-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่เป็นนักเรียน / นักศึกษา กับผู้ประกอบการส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน และ พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียน / นักศึกษามีความพึงพอใจมากกว่าพนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ประกอบการส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน

ผู้ประกอบการส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับ อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ประกอบการส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน

พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับ อื่นๆ เช่น

ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ มีความพึงพอใจมากกว่าพนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

3.3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีกิจกรรมต่างกัน ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน ดังปรากฏผลในตาราง 20

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำแนกตามตัวแปรกิจกรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
กิจกรรม					
ระหว่างกลุ่ม	4	2.81	0.70	2.48*	0.04
ภายในกลุ่ม	548	155.23	0.28		
รวม	552	158.04			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการที่มีกิจกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจกับการให้บริการกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อเสนอแนะของ ผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ดังนี้

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

1. บุคลากรผู้ให้บริการควรมีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพ อ่อนโยน เพิ่มมากขึ้นกว่านี้
2. บุคลากรผู้ให้บริการควรมีความตั้งใจในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่
3. ควรจัดเพิ่มบุคลากรผู้ให้บริการให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ
4. พนักงานทำความสะอาดมีไม่เพียงพอ

ด้านการจัดและการดำเนินการ

1. ควรเพิ่มระยะเวลาในการให้บริการกิจกรรมนันทนาการมากขึ้น
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็วและทั่วถึง
3. ควรมีการจัดดูแลความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการให้มากขึ้น
4. ควรมีการจัดการขั้นตอนในการสมัครสมาชิกให้มีความสะดวก รวดเร็วให้มากขึ้น
5. ควรมีการสำรวจ ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ให้ตรงตามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการอย่างแท้จริง

ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

1. ห้องสุขาไม่เพียงพอ และสกปรกมาก
2. ควรมีอุปกรณ์กีฬาให้มากขึ้น และมีการดูแลรักษาอุปกรณ์ ให้พร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอ
3. สถานที่แต่ละกิจกรรม มีบริเวณคับแคบเกินไป และไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ
4. ไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน
5. ควรมีการเพิ่มจุดบริการน้ำดื่มให้กับผู้ใช้บริการมากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ในครั้งนี้ ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและการพัฒนาในการบริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) และหน่วยงานอื่นๆ ที่สนใจต่อไป

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นสมาชิกผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จากข้อมูลตามปีงบประมาณ 2551 สรุปสำรวจสิ้นสุดเมื่อเดือน กันยายน พ.ศ. 2551 มีจำนวนสมาชิกผู้ให้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ประมาณ 2,763 คน ต่อรุ่น จำนวน 5 ประเภทกิจกรรม (ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น): กรุงเทพมหานคร. 2551.)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นสมาชิกผู้มาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีประเภทกิจกรรมเป็นชั้น (Strata) และมีกิจกรรมย่อยเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ด้วยความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) เมื่อเทียบจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากร พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 353 คน (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2549: 64; อ้างอิงจาก Yamane. 1967) แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 553 คน โดยสุ่มแต่ละกิจกรรมมา 20 เปอร์เซนต์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อาชีพ กิจกรรม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. การด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
2. ด้านการจัดและการดำเนินการ
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสืออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสืออนุญาตไปยื่นต่อศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เพื่อขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์
2. นำข้อมูลตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ตามตัวแปร เพศ อาชีพ กิจกรรม ของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและรายข้อ ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ มาก	4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ น้อย	2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด	1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน เพื่อจัดระดับความพึงพอใจ โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2518: 8-11)

ค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

4.50-5.00	ระดับมากที่สุด
3.50-4.49	ระดับมาก
2.50-3.49	ระดับปานกลาง
1.50-2.49	ระดับน้อย
1.00-1.49	ระดับน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่า t (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และทดสอบหาค่า เอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป คือ อาชีพ กิจกรรม ถ้าพบว่าข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต้องทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่อีกครั้ง โดยใช้วิธีของนิวแมน-คูลส์ (New Man Keuls) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุป และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) จำนวน 553 คน พบว่าส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 เพศชาย จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 ประกอบอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีมากที่สุด จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 รองลงมา คือ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 ส่วนกิจกรรมที่มี

ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด คือ พลศึกษา มีจำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 65.30 รองลงมา คือ ดนตรี มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) พบว่า

2.1 ระดับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) โดยรวมทุกด้าน พบว่า ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการจัดและการดำเนินการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.83) ด้านการจัดและการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.85) และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.94)

2.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจแต่ละตัวแปร

2.2.1 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจกับการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2.2 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจกับการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2.3 ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการที่มีเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน มีความพึงพอใจกับการให้บริการกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

พบว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจด้าน บุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องของการที่ผู้นำ มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ ตรงต่อเวลา และแต่งกายเหมาะสมมีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้ผู้ใช้บริการ มีความเชื่อมั่น และพึงพอใจบุคลากรผู้ให้บริการที่มีความชำนาญในการให้บริการ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ กิจกรรมต่างๆ อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ทองพูล จันทบูรณ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ทั้งรายด้านและทุกด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการจัดและการดำเนินการ

พบว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจ ด้านการจัดและการดำเนินการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่อง ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม การสมัครสมาชิกมีความสะดวกสบาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เป็นหน่วยงานของภาครัฐ ซึ่งมีการสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ บรรยงค์ โตจินดา (2542: 28) องค์การจะประกอบด้วยสมาชิกที่เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยสมาชิกแต่ละคนจะแตกต่างกันทั้งทางด้านพื้นฐานทางกายภาพ คุณสมบัติ และจิตใจ จึงต้องอาศัยการจัดการ (Management) เพื่อให้งานดำเนินไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเราสามารถกล่าวได้ว่า องค์การและการจัดการเป็นของคู่กัน โดยทุกๆ องค์การจะต้องมีการจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ขณะเดียวกันการจัดการก็เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่ใช้ในองค์การ กล่าวคือ การจัดการเป็นความสามารถของบุคลากรที่จะทำการกำหนดเป้าหมาย จัดระเบียบ จัดสรรทรัพยากรต่างๆ ขององค์การและใช้งานบุคคลอื่นๆ เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในทางกลับกันถ้าขาดวางแผนและการจัดการที่เป็นระบบ ขาดประสิทธิภาพ ก็อาจจะทำให้ผู้มาใช้บริการไม่สนใจและไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ชลิตร รัตนะ (2538: 73-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และรายได้ต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน

3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

พบว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความพึงพอใจ ด้านการจัดและการดำเนินการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องสถานที่จัดมีความปลอดภัยและสถานที่จัดมีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ มีความสะดวกสบายไว้ให้กับผู้มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัชวาล มาอยู่วัง (2548: บทคัดย่อ) เรื่องความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการเรียนการสอนพลศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2547 พบว่า ความคิดเห็นต่อวิชาพลศึกษาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่และอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก พร้อมทั้งอุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการได้มาตรฐาน อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการมีความแข็งแรงทนทานและอุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการมีความปลอดภัย ดังที่ วาสนา อภิสิทธิ์ (2536: 293) ได้กล่าวว่า ในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ถ้าจัดได้เหมาะสมเพียงพอ จะช่วยให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2543: 10) สถานที่บริการ สามารถเข้าถึงบริการได้สะดวก เมื่อลูกค้ามีความต้องการย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริการ ทำเลที่ตั้งและการกระจายสถานที่ให้ทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าเป็นเรื่องสำคัญ สภาพแวดล้อมของการบริการและบรรยากาศของการบริการมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของลูกค้า ลูกค้ามักชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสถานที่ ความสวยงามของการตกแต่งและการให้สีสันทัดจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนตลอดจนการออกวัสดุเครื่องใช้ในการบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมพลศึกษา (2527: 32) ได้ศึกษาการเล่นกีฬา

และออกกำลังกายของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้มาใช้บริการต้องการให้มีแสงสว่างในสถานที่ออกกำลังกาย ย่อมแสดงให้เห็นว่าการใช้บริการด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ถ้ามีน้อยผู้ให้บริการน้อย ย่อมมีความพึงพอใจน้อย หากมีมากสามารถจัดให้ได้มากย่อมมีความพึงพอใจมากด้วย

การเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

1. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ระหว่างผู้บริการเพศชายและผู้บริการเพศหญิง พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ว่าผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมนันทนาการนั้น เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกคน ทุกเพศ แสดงออก ดังที่ จันทร ผ่องศรี (2537: 15) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ คือ กิจกรรมต่างๆ ที่สร้างความสัมพันธ์ให้กับสิ่งแวดล้อม หรือสภาวะการณ์นั้นๆ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสนใจ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล นันทนาการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความพอใจ ความต้องการของมนุษย์ตามสรีรกายวิภาคและจิตวิทยา และคณิต เขียววิชัย (2534: 15) ได้ให้ความหมายว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจ และกิจกรรม นั้นก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ร่วมในทันทีทันใด ทั้งนี้กิจกรรมนั้นๆ จะต้องไม่ขัดกับวัฒนธรรมที่ดำรงของสังคมนั้นๆ ดังนั้นไม่ว่าเพศหญิงหรือชายก็มีความเสมอภาคกันในการกิจกรรมนันทนาการ สามารถเลือกปฏิบัติได้ตาม ความต้องการ ความสนใจ และความพึงพอใจของตนเอง ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริการมีส่วนในการเลือกบริการกิจกรรมนันทนาการที่ตนเองพึงพอใจและสนใจเพื่อนำมาซึ่งความสุขของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับมหาลาก ป้อมสุข (2548: 88) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนพลศึกษา ของนักเรียนในพื้นที่การศึกษาราชบุรี ประจำปีการศึกษา 2547 ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการวิจัยของภทริยา อินทร์สุวรรณ (2547: บทคัดย่อ) เรื่องสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร พบว่าบุคลากรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา เทียมเพชร (2548: 13) ที่ได้ศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 3 พบว่า นักเรียนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ไม่แตกต่างกัน

2. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้บริการที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน ทั้งนี้ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่างกัน ความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน อาจเป็นสิ่งช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้บริการกิจกรรมนันทนาการที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกัน มีภาวะอารมณ์ในการตัดสินใจ รวมทั้งความพึงพอใจแตกต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียาภรณ์ โกมุก (2548: 72) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรทางการพยาบาล โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี พบว่า ลักษณะงานที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอธิบายไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเวลาทำงานไม่แน่นอน ต้องทำงานเป็นเวรหรือเป็นกะ มักมีเวลาว่างในการออกกำลังกายน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในเวลาราชการหรือทำงานเป็นเวลาและสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี ศรีทองทุม (2550: 93) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนที่มาออกกำลังกายที่สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้ใช้บริการกิจกรรมต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ให้บริการมีความปรารถนาในการมาร่วมกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ตามความชื่นชอบและความสนใจของตนเองเป็นสำคัญ ซึ่งกิจกรรมนันทนาการนั้นเป็นกิจกรรมที่เข้าร่วมแล้วก่อให้เกิดความสุข โดยธรรมชาติของกิจกรรมนั้น เมื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าร่วมแล้วจะมีความพึงพอใจ สนุกสนานเพลิดเพลินเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงส่งผลให้ผู้ให้บริการมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับต่อสกุล สุกุลศิริชาติ (2549: 68) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการเพื่อเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านต่างๆ และยังสอดคล้องกับชูเกียรติ ธีรรัตน์ (2537: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายโดยมีความต้องการกิจกรรมประเภทฟุตบอลและแบดมินตันมากที่สุด รองลงมาคือ บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ระดับน้อยคือ กิจกรรมเข้าจังหวะ เปตอง ตะกร้อวง แร้บบอล ฮอกกี้ ยูโด และยกน้ำหนัก ซึ่งนับว่าการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพและระบบต่างๆ ของร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ควรจัดเพิ่มบุคลากรผู้ให้บริการให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริกา ร มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยไม่เพียงพอ ผู้นำกิจกรรมนันทนาการ ควรจัดกิจกรรมเสริมแรงจูงใจต่อผู้ใช้บริการให้มากขึ้น และควรมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น
2. ด้านการจัดและ การดำเนินการ ควร จัดกิจกรรมนันทนาการให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการให้มากขึ้น และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับฤดูกาล โอกาส เวลา และ วัฒนธรรม ควรมีการประชาสัมพันธ์แก่สมาชิกให้ทราบอย่างชัดเจน อีกทั้งควรมีการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ ที่มีไว้ให้บริการควรมีเพียงพอต่อผู้ใช้บริการ ควรมีความทันสมัย มาตรฐาน แข็งแรง ทนทาน และมีความปลอดภัยกับผู้ใช้บริการ อีกทั้งควรจัดสถานที่ให้เพียงพอ เหมาะสมกับความต้องการของผู้มาใช้บริการ ที่สำคัญ ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวน ไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมนันทนาการศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) กับศูนย์เยาวชนอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุวรรณศรี. (ม.ป.ป). *นันทนาการ. เอกสารประกอบการสอน*. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
กรมพลศึกษา. (2541). *ศิลปะมวยไทยขั้นสูง*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการกีฬาและ
นันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิติมา ปรีดีलग. (2524). *ทฤษฎีบริหารองค์การ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชนะการพิมพ์.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. (2538). *ผู้นำนันทนาการ. ภาควิชาสันทนาการ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- เกื้อ แก้วเกต. (2535). *คู่มือการจัดค่ายพักแรม. เอกสารประกอบการบรรยาย. โรเนียว*.
- คณิต เขียววิชัย. (2534). *หลักนันทนาการ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์*.
- คมสันต์ สุมะนาถ. (2549). *ความคิดเห็นของประชาชนด้านการส่งเสริมด้านการออกกำลังกายและ
กีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสาคร.ปีการศึกษา 2549. ปริญญาโท
กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร*.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2519). *นันทนาการชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์*.
- จรวัยพร ธรณินทร์. (2533). *นันทนาการกีฬาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*.
- จารุณี ศรีทองมูม. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของประชาชนที่มาออก
กำลังกายที่สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท วท.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร*.
- จันทร์ ผ่องศรี. (2537). *นันทนาการ. ภาควิชาพลศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- จันทร์เพ็ญ ตูเทศานันท์. (2542). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการดำเนินงานของ
สถานนันทนาการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการ
สังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- จิตินันท์ เดชะคุปต์. (2543). *จิตวิทยาการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ฉัตรยาพร เสมอใจ. (2545). *การตลาดธุรกิจบริการ. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท*.
- ชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์. (2538). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการธนาคารกรุงเทพ จำกัด
ศึกษากรณีสาขาท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ภาคนิพนธ์. ปริญญาโท บธ.ม.
(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร. ถ่ายเอกสาร*.
- ชลิต รัตน์. (2538). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.ปริญญาโท กศ.ม.
(การอุดมศึกษา). สงขลาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลาถ่ายเอกสาร*.
- ชัชวาล มาอยู่วัง. (2548). *ความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา*

- พลศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2547. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยพจน์ เทียมตะวัน. (2548). สภาพและปัญหาในการออกกำลังกายของสมาชิกที่มาใช้บริการ ณ ศูนย์เยาวชนลุมพินี. กรุงเทพฯ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย. (2531). ความคิดเห็นของหัวหน้าและผู้ฝึกสอนกีฬาของศูนย์ส่งเสริมกีฬาเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการของศูนย์ส่งเสริมกีฬาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญเชวง เนตรสุวรรณ์. (2527). ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับคุณค่าของนันทนาการของสวนสนุกประเภทธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูเกียรติ ธีรรัตน์. (2537). การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (สหวิทยาการ). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2543). นันทนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2549). เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 1. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- दनัย เทียนพุ่ม. (2543). นวัตกรรมบริการลูกค้า. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ O.N.G.
- ต่อสกุล สกลศิริชาติ. (2549). สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองพูล จันทบูรณ์. (2547). คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรยงค์ โตจินดา. (2542). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อมรการพิมพ์.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2545). การวัดประเมินการเรียนรู้ (การวัดประเมินแนวใหม่). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุปผา พรหมศรี. (2542). ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประกาศิต สุวรรณชัย และคณะ. (2541). รายงานทางวิชาการ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ.

- กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรียาภรณ์ โกมุท. (2548). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากร
ทางการแพทย์ โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม.
(สุขศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรา เทียมเพชร. (2548). การใช้เวลาร่วมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน เขตตรวจราชการที่3. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).
- กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรียา อินทร์สุวรรณ. (2547). สภาพความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรใน
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2539). จิตวิทยาการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สาขาวิชา
คหกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- มหาลภ ป้อมสุข. (2548). ความพึงพอใจในการเรียนพลศึกษา ของนักเรียนช่วงชั้นที่4 ตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช2544 เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี
ปีการศึกษา2547. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มานะ หมอชาติ. (2540). การใช้เวลาร่วมเพื่อออกกำลังกายของนักเรียนนายเรืออากาศ. ปรินญา
กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เมตตา เศวตเลข. (2539). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ
ศึกษากรณีสวนสัตว์ดุสิต. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์บัณฑิต (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งนภา สิงห์นา. (2538). สภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานของศูนย์เยาวชนในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา อภิสิทธิ์. (2536). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางทีก็พลาดได้. ในสารข่าว
การวิจัยการศึกษา กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น). (2549). ผลการดำเนินงานของศูนย์เยาวชน
กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ2549. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สมคิด บางโม. (2538). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2535). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมรักษ์ นิธิฤทธิไกร. (2549). *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ*(1): (มกราคม - มิถุนายน 2549).
สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒนา ไบเจริญ. (2540). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขา
ขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(บริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ เสนาสุ. (2532). *งานอาสาสมัครและกิจกรรมเยาวชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการกับสังคม*. เอกสารประกอบการสอนนันทนาการกับสังคม.
กรุงเทพฯ: คณะพลศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ มณีโชติ. (2538). *การศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การจัดการนันทนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร
- Ann, Elizabeth D.A. (1997, April). A survey of lifetime sports Needs and interests of senior
Citizens in middle Tennessee, *Dissertation Abstracts International*. 37(10): 634-A.
- Cronbach, Lee. Joseph. (1970). *Essential of Physiological Testing*. 3rd ed. New York:
Harper and Row.
- Dardah. (2000). Assessing Emotional intelligence: Recreation. *Dissertation, Abstracts
International. Photocopied*. 40(9): 1225-A
- Deleo, Catherine Ann. (1983). Interrelationships between Job Satisfaction and Leisure
Satisfaction for Municipal Recreation Directors in New England. *Dissertation
Abstracts International*. 43(4): 3688-A
- El-Safy. Hamid Ei-Tag H. 1986. Job Satisfaction and Job Performance among the Middle
Management Personnel of the Sudanese public Service. *Dissertation Abstracts
international*. 46(9): 2497-A: March.
- Elia. (1984, April). Satisfaction of Tourist in Private Park and Recreation in New York:
Dissertation Abstracts International. 44 (10): 30-40.
- Fitgerald, Michael R. and Robert F. Durant. (1980). Citizen Evaluation and Urban
Management: Service Delivery in an Era of protest. *Public Administration Review*.
40: 585-594.
- Hall, Douglas. (1989, spring). *Beauvais' Fitness and Aerobic Center: Determinations of
member Characteristics, Values and Management references*. Washington,

D.C.: USDA Forest Service.

Hurlock, E.B. (1984). *Child Development*. 5th ed. New York: McGraw-Hill Book Co.Ltd.

Kaplan, Max (1975). *Leisure: Theory and policy*. New York: John Wiley and son.

Kraus R. (1994). *Recreation and Leisure Modern Society*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.

Krejcie, Robert V. and Morgan Darly W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities, *Educational and psychological Measurement*. 30(3): 607 10: Autumn.

Pedhazur, Elazer J. (1997). *Multiple Regressions in Behavior Research: Explanation & prediction*. U.S.A.: Holt, Rinehart and Winston Inc.

Randall. Chansky May. 1970. Job Satisfaction of Chief Administrative officers of teacher Education Programs. *Dissertation Abstracts international*. 30(12): 1253-A

Swarbrook, John. (1999). *Consumer Behavior in Tourism Butterworth-Heinemann*. John Wiley and son.

Taro Yamane. (1967). *Statistics: an introductory analysis*. N.Y. Harper and Row.

Vroom, W.H. (1964). *Work and Motivation*. New York: John Wiley & Son.

Watson, Jame, Franklin. (1997, January). *The Impact of leisure attitude and motivation on the physical recreation/Leisure participation time of college students*. UMI Pro Quest digital Dissertation Full citation and abstract DAI-A57/07, p.3251 Retrieved January 26, 2009. From <http://www.lib.umi.com/dissertation/fullcit/9638257>.

Yamakuchi, Y., and Okada.(1971). K.A. *Study of Adherence to Fitness club: A user Perspective*, Abstracts New Horizons of Human Movement. 128.

Young, R.A. and M.L. Flower. (1982). Users of Patterns Satisfactions and Recommendations. Illinois.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของ
ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัด กิจกรรม
นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) แบบสอบถามชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรม
นันทนาการ ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ
2. ด้านการจัดการและดำเนินการ
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 ข้อเสนออื่นๆ มีลักษณะแบบปลายเปิด (Open Ended)

ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามโปรดตอบแบบสอบถามตามความ
เป็นจริงให้มากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายอภิวัฒน์ วีระเดโช
นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการ
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อาชีพ

- ☐ นักเรียน / นักศึกษา
- ☐ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ลูกจ้างบริษัทเอกชน
- ☐ พนักงาน / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ☐ อื่นๆ เช่น ผู้เกษียณอายุราชการ / แม่บ้าน / ไม่ได้ประกอบอาชีพ ฯลฯ

3. กิจกรรม

- ☐ พลศึกษา
- ☐ ดนตรี
- ☐ นาฏศิลป์
- ☐ ศิลปะ
- ☐ คหกรรม

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการจัดกิจกรรม
นันทนาการของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร(ไทย-ญี่ปุ่น)**

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
มาก หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
ปานกลาง หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านปานกลาง
น้อย หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านน้อย
น้อยที่สุด หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ</u>					
1.	มีผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพียงพอต่อผู้ใช้บริการ					
2.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ					
3.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความรู้ความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์					
4.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม					
6.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการสามารถจัดกิจกรรมที่เสริมทักษะผู้ใช้บริการ					
7.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตรงต่อเวลา					
8.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่					
9.	ผู้นำกิจกรรมนันทนาการแต่งกายเหมาะสม					
10.	มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ					
11.	มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเรื่องกิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ ได้เป็น					
12.	เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ					
	<u>ด้านการจัดและการดำเนินการ</u>					
1.	ระยะเวลาที่เปิดให้บริการมีความเหมาะสม					
2.	มีการแจ้งระเบียบให้สมาชิกทราบ					
3.	การสมัครสมาชิกมีความสะดวกสบาย					
4.	ค่าสมัครสมาชิกมีความเหมาะสม					
5.	มีการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการอย่างเหมาะสม					
6.	มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ร่วมงาน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	มีการจัดบริการให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึงและหลากหลาย					
8.	มีการจัดกิจกรรมนัดพบการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ					
9.	มีการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับฤดูกาลโอกาสเวลา และวัฒนธรรมประเพณี					
10.	มีการสำรวจ ติดตาม และประเมินผลการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
11.	การจัดแบ่งพื้นที่ในแต่ละส่วนมีความเหมาะสม					
12.	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน					
	<u>ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก</u>					
1.	มีสถานที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ					
2.	สถานที่จัดมีความเหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น					
3.	สถานที่จัดสามารถจัดกิจกรรมได้หลายประเภท					
4.	สถานที่จัดมีความปลอดภัยและเหมาะสม					
5.	สถานที่จัดมีความสะอาดสบาย					
6.	มีอุปกรณ์เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ					
7.	อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ มีความทันสมัย					
8.	อุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ ได้มาตรฐาน					
9.	อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความแข็งแรง ทนทาน					
10.	อุปกรณ์ที่นำมาใช้มีความปลอดภัยกับผู้บริการ					
11.	มีไฟส่องสว่างเพียงพอและเหมาะสม					
12.	ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ

.....

2. ด้านการจัดและการดำเนินการ

.....

3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล นายสมควร โพธิ์ทอง
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ-สกุล ดร.พาสนา จุลรัตน์
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ-สกุล นางอัจฉรา สุขารมณ
ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ชื่อ-สกุล ดร.ทรงพล ต่อนี้
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ชื่อ-สกุล นายณรงค์ สุขประกอบ
ตำแหน่งทางวิชาการ หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมและกีฬา
สถานที่ทำงาน ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นายอภิวันท์ วีระเดโช

วันเดือนปีเกิด 6 พฤษภาคม 2528

สถานที่เกิด โรงพยาบาลราชวิถี จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 649 ซอยประชาสงเคราะห์ 3 ถนนประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง

เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ผู้นำกิจกรรมกีฬาเทนนิส

สถานที่ทำงาน ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2540 ประถมศึกษา

โรงเรียนมาลาสวรรค์พิทยา

พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนนครนายกวิทยาคม

พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนนครนายกวิทยาคม

พ.ศ. 2550 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ) สาขาวิชาพลศึกษา

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2552 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ